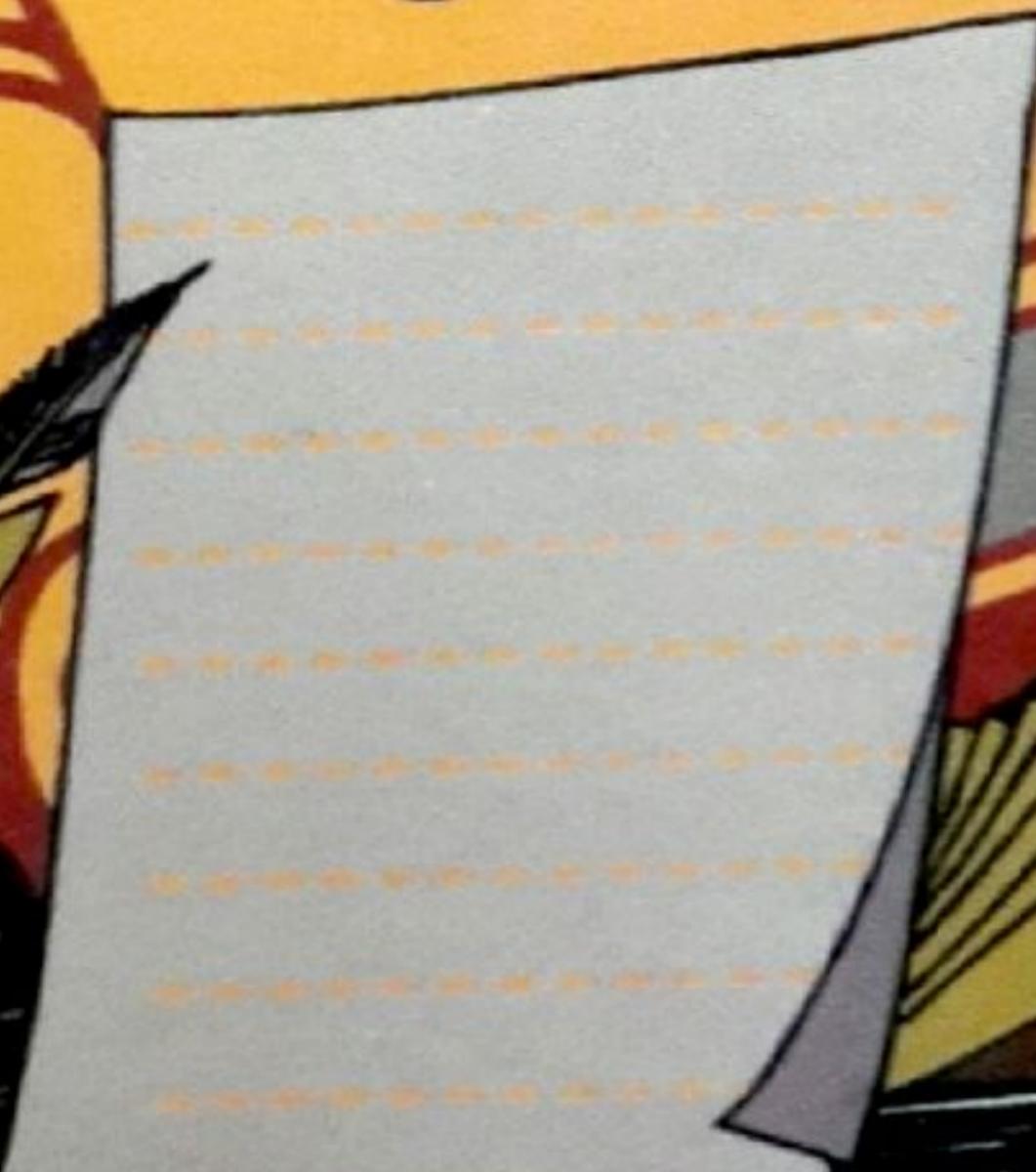
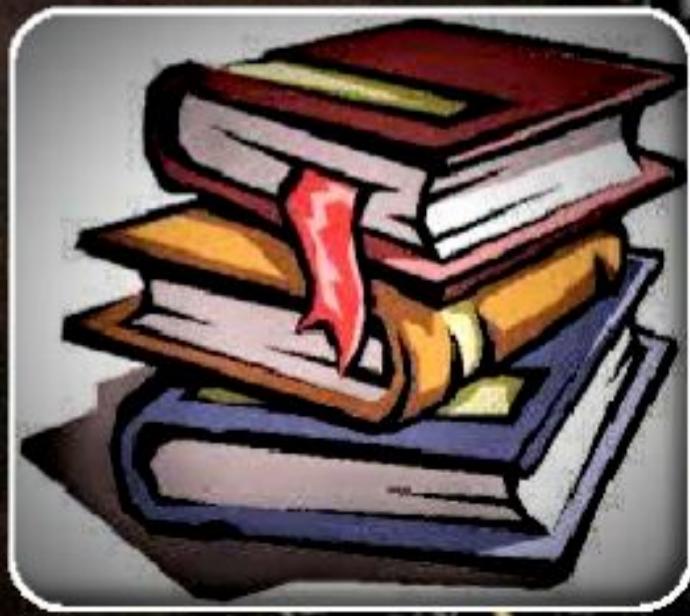

မန္တရာ့ ချမှတ်စွာ

ပုဂ္ဂိုလ်

ပုံနှိပ်မှုတိသာဓါး

စာပွဲခိုင်းပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၁၁၀၀၀၉၀၉၉
မျက်နှာရုံးခွဲခိုင်းပြုချက်အမှတ်	-	၄၀၀၁၄၂၀၂၁၀
မျက်နှာရုံးဒီဇိုင်း •	အံဘွယ်	
အတွင်းတစ်	•	မြစ်ခွဲဗောင်းကွန်ပူးတာ
ထုတ်ဝေသည်လ	•	၂၀၁၀ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၈
အတိုင်	•	ဒုတိယအကြောင်
အုပ်ရေ	•	၅၀၀
ထုတ်ဝေသူ	•	ဦးသန့်မြိုင်(၀၁၀၄၀)၊ လင်းလင်းတပေအမှတ်(၄/၂၉)၊ မြိုဝင်ကိုယ်မြိုင်၊ ၁၀-ခိုင်ကျိုးအင်းခိုင်ရန်ကျိုးမြိုင်၊ အတွင်းပုံနှိပ်သူ • ဦးဇော်ပင်း (W!zard)၊ အာမှတ်(၁၉၈၈)ရှားလင်း(၁၁၀၀၇) ကျောက်တံ့တာမြိုင်ယောက်ရန်ကျိုးမြိုင်၊ ဦးဝိုးဝင်း(၀ ၂၄၄၁)၊ နေ့လျော်စေအားပို့ဆက်(၉၆၇/၁)၊ ၁၁-လင်း၊ ရန်ကျိုးမြိုင်၊ အုပ်ဆူး • ပပိုးနှင့်အဖွဲ့ တန်ခိုး • ၆၀၀ ကျပ်

ပီမိုးနှင့်

ကုန်သည်အိတ်ဆောင်

၆၅၀.၁

ရရှိနှင့်

ကုန်သည်အိတ်ဆောင် / ဒီဇိုးနှင့် • - ရန်ကျိုး
လင်းလင်းတပေ ၂-ခိုင်း၊ ၂၀၁၀၊
၀၀ - ၁၁ : ၁၀.၅ × ၁၆.၅ စင်တီး
(၁) ကုန်သည်အိတ်ဆောင်

အမှုပြန်လည်

၆၅၈၁၀၂၇၉၇၄၇၁၃၁၇	၂၀၁၀
၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇	၂၀၁၀
၁၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇၅၇	၂၀၁၀

Digitized by srujanika@gmail.com

- ပြည်သူတေသန ပုဂ္ဂနိုင်၊ ဘဏ်ပြည်တိမ်ပုဂ္ဂန်သာ သုတေသန
  - မြိုင်ကို အသွေးပြောင်းလော်စေရန် ပိုင်ဆောင်ရုံးတော်ဝန်ဆောင်ရွက် ဖော်ပုဂ္ဂန်သာ သာ သုတေသန
  - ပိုင်ဆောင် ပြည်တိမ်ပုဂ္ဂန် ဝါယာကိုရှိခိုင်နောက် ဖော်ပုဂ္ဂန်သာ ပြည်ပိုင်ပုဂ္ဂန် သုတေသန
  - ပြည်တိမ်ပုဂ္ဂန် သုတေသနများအတွက် ကျင့်ချင်းသုတေသန သတ်မှတ်ခြင်း

မြန်မာ့သုတေသန(၅)၏

- ၁ နိုင်ငံတော် တည်ပြုရန် စုံကြေားလုပ်သာမာန်နှင့် တရာ့တွေပေါ်ပို့စွဲ
  - ၂ အနိုသာ ပြန်လည်ပေါ်လုပ်သာရောင်
  - ၃ နိုင်ငံတော် ခွဲ့ကြည့်ပုံသဏ္ဌာန် ပြန်လုပ်သာရောင်
  - ၄ ပြန်လုပ်သာရေး ခွဲ့ကြည့်ပုံသဏ္ဌာန် ဆင်ပို့ပြုလုပ်တော် ဖြို့ခို့တော်သာ

ရွှေခြေမြို့တည်ရုံး(၁၂)၏

- ၁ ပြည်သူမန်ရှိသောပြည့် သမြဲဒီဇိုင်းနှစ်နေ့တွင် ဘက်ရှုံးပြုတိုက်ဆောင် တည်ဆောက်လေ
  - ၂ အနုဂါးနှစ်နှစ်နေ့နှင့် ပြည်တွင်ပြည်လေသာများ
  - ၃ ပြည်တွင်ပြည်လေသာများ အတတ်လျှော့နှင့် အစိုင်သာ ပြည်များများဖြစ်တိုက်ဆောင် တည်ဆောက်လေ
  - ၄ ပြည်တွင်ပြည်လေသာများ ပြည်တွင်ပြည်လေသာများ ပြည်တွင်ပြည်လေသာများ လေပိုင်ဆောင် တည်ဆောက်လေ

卷之五

- ၁။ တန်ဖိုးကောင်းမြတ် ပိတ်တစ်လျှောက် အကျဉ်းချုပ်ရှိ ပြုပေးသော
  - ၂။ အမျိုးကို အတိုက်တိ ပြုပေးသောလွန် ယဉ်ကျေမှုဆောင်ရွက်မှုများ သတိပေးသော
  - ၃။ အကျဉ်းချုပ်ရှိ သတိပေးသောလွန် ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်လောင်
  - ၄။ မြှုပ်နည်းလောင် ဂျီသာမြေကိုပြုပေးလောင်
  - ၅။ တန်ဖိုးကောင်းမြတ် ပိတ်တစ်လျှောက် ပြုပေးသော

၁။ ကျော်ကြော် အသု

କୋର୍ଟପ୍ରାଅଲ୍ୟର୍ବିଲ୍ ଲୁଣିତିର୍ଗୀ ସେବା
ଅଲ୍ୟର୍ ଫ୍ରେଣ୍ଟନୀ॥ କୋର୍ଟପ୍ରାଵିଲ୍ ଅଲ୍ୟର୍ବିଳ୍:ଟ୍ରୈଣ୍
ଆଗର୍ଲାନ୍ଡ୍: ଫ୍ରେଣ୍ଟଲେବିଲ୍॥

သို့ဖြစ်လေရာ ထိုအသက်ကို ရှင်အောင်လုပ်
သောနည်း နှစ်မျိုးရှိ၏။

တစ်နည်းမှာ ရောင်းသာပစ္စည်းကို လူအများ ၏ နား၊ မျက်စိန္တ့ အမြဲသိမ့် ကြားမြို့ အချက်။ တစ်နည်း မှာ ထိပစ္စည်း၏ ဂုဏ်ကျေးမှုကို ယုံကြည်စိတ်ချပါ၍ ဝယ်ချင်အောင် ရေးသားခြင်းဖြစ်လေသည်။

အဘယ်မျှပင်အရေးကောင်းစေကာမူ ထိုပစ္စ်
ကို လုအမှား၏ နား၊ မျှတ်စီး အခြားသို့ ကြားဖို့အပဲ အ

တစ်ဖွဲ့မှာ ထိပစ္စည်း၏ ဂဏ်ကျေးဇူးကို ယုံကြည်
စိတ်ပါ၍ ဝယ်ချင်အောင်ရေးသားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အဘယ်မျှပင် အရေးကောင်းစေကာမူ ထိ
ပစ္စည်းကို အမြဲမြှင်မကြားကြမျှ၍ တစ်ခါခါ ဖျောက်
ကွယ်နေက ကြော်ပြာ၏အသက်အား ဆုတ်ယုတ်လျက်။
ပစ္စည်းမှာ အသုတေပစ္စည်းအနေသို့ ရောက်တတ်လေ
သည်။ ထိပစ္စည်းအကြောင်းကိုပင် စာများ၌ သေသေ
ချာချာ မဖတ်ကြရစေကာမူ နာမည်ကို အမြဲကြားနေ၊
မြှင်နေချေက အဟုတ်အမှန် အဖိုးတန်ဟူ၍ အလိုလို
စိတ်၌ မှတ်ထင်မြှဖြစ်ကြလေသည်။ အာယုဒီယေး၏
တွင်ကျယ်ခြင်းမှာ အရှင်ရှင်အနယ်နယ်တွင် ငှုံး၏
ဆိုင်းဘုတ်များ၌ ထိခေါ်၏အစွမ်းသလို့ ဂဏ်ကျေးဇူး
တို့ကို အကျိန်အစင်း မပြနိုင်ကြပေ။ သို့သော်လည်း
ကြားနေရခြင်း၊ မြှင်နေရခြင်းကြောင့်မဟုတ်ဘဲ မကျော်
ဟုသောအထိ လွှတို့၏စိတ်၌ဖွံ့ဖြိုးနေခြင်း ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ကြညာ၍
ဘင်းခြင်း၌ ထိပစ္စည်း၏ဂဏ်သလို့များကို အမြဲ
ကြော်ဟုသူမျှမှာ ဖော်ပြနိုင်မလို့။ တိုင်းပြည့်၌ ထိ

ပစ္စည်းကို လူအများကြားသိရှိနေအောင်၊ ထိပစ္စည်း၏
နာမည်ကျော်ရှိနေအောင်၊ အော်ရှိနေအောင်၊ ဆူရှိနေ
အောင်လုပ်ဖို့ အရေးကြီးလေသည်။ သို့ ကျော်အောင်
ဆူညံရှိနေသည့်အခါ အစွမ်းကိုပင် မသိရေစေကာမူ
ဘယ်လိုများပါလိမ့်မလဲဟု သိလိုသောစိတ်ကြောင့် ဝယ်
ကြရမည်ကား လူတို့၏စိတ်သော သဘာဝတစ်ခု
ဖြစ်လေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အကျိုးအကြောင်းကို စုအောင်ဖော်ပြ
သော ကြော်ပြာအနွဲးငယ်မျှနှင့် အသုံးပြုခြီး နာမည်
ဆူညံနေသောနည်းကို အထူးကရာနိုက် ကြံစည်ကြော
ပေကြောင်း။

□ □ □

၂။ ကြော်ပြာအင်အား

ကြော်ပြာရာ၌ အဘယ်ပစ္စည်းမျိုးကို အဘယ်
လိုလှစားမျိုးက ပို၍ဝယ်မည်ဟုသောအကြောင်းကို ရှုံး
ဦးစွာ သိဖို့လိုလေသည်။

အဖိုးတန် ပစ္စည်းကုန် ပကာသနနှင့်ဆိုင်သော
ပစ္စည်းမျိုးကို အဖိုးတန်လူများသာ ဝယ်မည်ဖြစ်ရာ
အဖိုးတန်မရှုစင်း၊ ဂျာနယ်၊ သတင်းစာများမှသော်လည်း
ကောင်း၊ ဒါရိုက်တနီ၊ တယ်လီဖုန်းစာအုပ်များ ကြည့်၍
ဖြစ်စေ၊ အဖိုးရဂေါက်ကိုကြည့်၍ဖြစ်စေ၊ အခြား
ကုန်သည်များမျှ၍သော လူဝုက်တံပါက်သည် စာရင်း
များ နှိုး ရအောင်ကြံ့၍ဖြစ်စေ၊ သားနားချို့သားသော
ဗြာ ဒုံးစာရွက်များကို တိုက်ရိုက်ပို့ခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ
ဗြာ ကြာရေလေသည်။

တိုက်ရိုက်ပို့ရာ၌ ကြော်ပြာပိုစတာများမှာ
သားနားချို့သားလျှင် ငှင်း၏ရုဏ်ကို တိုးအောင်ပြုရာ
လိုက်သဖြင့် ဝယ်ဖို့ရန် စိတ်ပေါ်တတ်လေသည်။

အဖိုးတန်အလှပစ္စည်းမျိုးကို ရောင်စုံစာတ်ပုံ
များနှင့် ထင်ထင်ရှားရှား လှလှပပ မျက်စိပကာသန
ဖြစ်အောင် ကြော်ပြာလျှင် သာ၍ခွဲမက်လွယ်လေသည်။
စားဖွယ်သောက်ဖွယ်တို့ကို ကြော်ပြာရာ၌ မြင်ရုံးနှင့်
စားချင်သဖွယ်ဖြစ်အောင် ရပ်ပုံနှင့်ပြု၍ ကြော်ပြာရလေ
သည်။

ဥပမာ ခရမ်းချဉ်သီးတစ်တင်းလျှင် တစ်မှုး
လောက်၊ တစ်ပဲလောက်နှင့် ရနိုင်သော အရပ်မှနေ၍
ခရမ်းချဉ်သီးဆော့ဗုံးကိုလုပ်၊ ပုလင်းမှာ
အထူးလှပ၍ ကျေက်သရေ၍အောင် လောယ်များကပ်၊
ချိတ်တံဆိပ်နှင့် ရိတ်။ အပ်ပေပါစည်ဗြာ အကောင်းဆုံးမှာ
ခရမ်းချဉ်သီး အလှဆုံး၊ အကြီးဆုံးများကို ရွှေးချယ်၍
ပန်းကန်ပြား၌ထည့် ဆော့ဗုံးပုလင်းကို အနီး၌ထောင်၊
ကြက်ကောင်လုံးဖြစ်စေ၊ ဝက်သားပေါင်လုံးဖြစ်စေ
နှင့်လိုးပြီး ဖြိန်ရှုက်စွာ ဆော့ဗုံးနှင့်တို့စားနေပုံကို စာတ်ပုံ

ရှိက်ပြရမည်။ သို့သော်လည်း ဝက်ပေါင်ကိုလှုံးပြီး ဆော်စွဲတို့စားနေပုံဟုပြောရာမျှလွှယ်၏။ လှုံး၍စားပုံ အားလုံး၊ ပါအောင် မဖြစ်နိုင်ပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ ဝက်ပေါင်မှာ လှုံးထားသော အရာ၊ ခြိန်ရှုက်စွာစားနေသော ပါးစင်၊ ဆော်ပန်းကန်ထဲ၌ အသားတို့စားနေပုံ စသော ပုံများ ကိုသာ ပါစေနိုင်လေသည်။ ထင်အောင်မြင်အောင် ဓာတ်ပုံယူတတ်က တကယ်စား၍နေပုံကို ထင်မြင်နိုင်လေသည်။ အောက်က စာတမ်းမှာ *အင်း... တစ်ခါလာ ကြေက်သား၊ တစ်ခါလာ ဝက်သား၊ ညည်းစော်များ နဲ့လွှပ်း၊ ဒီဆော်ကလေးရှိပေလို့ တော်တော့တယ်။ သို့မဟုတ် ဒီဆော်ဟာ အရသာရှိရှိသာ မဟုတ်။ အစာကြဆေးလိုပါကလား။ စားပြီး အင့်ခြင်း၊ တင်းခြင်း၊ ပြည့်ကျပ်ခြင်းဆိုလို့ ဘာမှုမရှိဘူးဟုသော စကားမျိုး၊ ရေးထည့်နိုင်သည်။

ထိုကဲ့သို့ ဆေးရောင်စုံနှင့်ကြော်ပြာကို လွှတ်သောနေရာမျှ ခရမ်းချဉ်သီးများကို အကြီးအကျယ် စိုက်ပျိုးထားပုံ၊ ခရမ်းချဉ်သီးကို ပြ၍ သန့်သန့်ရှင်းရှင်း ဖြုလုပ်စီမံပုံများကို ရေးသားဖော်ပြနိုင်လေသည်။ ငှင်း

ရုပ်ပုံနှင့်အတူ ကြော်ပြာစာအလွတ်ကို ဂုဏ်သရေးရှိလွှတ်ယောက်အား ထိုအဖိုးတန်ဆော်အကြောင်း မြှုပ်စားသုံးဖြေကောင်းကြောင်း ရေးသားပြောကြားသောစာမျိုးပူးတွဲပို့နိုင်လေသည်။

သေးငယ်သော ပုလင်းများနှင့် ကန္တာအရပ်ရပ်ရှိရှိ ဆိုင်ကြီးများသို့ ပို့သည့်အခါ နိုင်ငံခြားသွင်းကုန်လုပ်သော ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ဦးဦးက တစ်ဦးဦးတည်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်နှင့် ယူဖို့ရန် ပေါ်ပေါက်နိုင်လေသည်။ ထိုအခါ ချက်ချင်း ကြီးပျားချမ်းသာနိုင်လေသည်။

□ □ □

၃။ ကြော်ပြာစွဲကိုက်ခြင်း

ကြော်ပြာခြင်းသည် ရောင်းဝယ်ခြင်း၏အသက်
ဖြစ်သည်ဟု ပြောကြသဖြင့် အချို့သောသူများမှာ
ကြော်ပြာလျှင်ပြီးသည်ဟုမှတ်ထင်ကာ ကြော်ပြာအတွက်
စရိတ်ကုန်များစွာ ခံကြလေသည်။ ကြော်ပြာခြင်းမှာ
နည်းဓနစာမကျ၊ အခါကာလမသင့်က ကုန်ကျခြင်း၊
ကြော်ပြာကြောင့် အကျိုးယဉ်ခြင်း ဖြစ်တတ်လေသည်။

ကြော်ပြာစွဲ။ ဟင်းဘီလ်များကို ပေးကမ်း
ခြင်းသည် အများအားဖြင့် အကျိုးရှိတတ်ပေသည်။
ဒီသွေးသွေးလာရှိ၍ သူ၏စိတ်သည် အခြားရည်ရွယ်ချက်
တစ်ခုခုမှာပင် စား၍နေတတ်လေရာ ထိုကြော်ပြာစွဲကို
များကို ဂရာမစိုက်ဘဲနေတတ်သည်။

လူများတိုင်း ကြော်ပြာကမ်းရသံသူ မဟုတ်ပါ။
ညှိအခါ တန်ဆောင်တိုင်ဘုရားပွဲများ၌ ကြော်ပြာကမ်း
လျင် ဘူးသီးငါးပေါင်းကြော်ထုတ်ရန်လည်းကောင်း၊
ထိုင်ရာ၌လည်းကောင်း အသုံးပြုဖို့ ဖြစ်တတ်လေသည်။

မြင်းပွဲ၊ သောလုံးပွဲသွားသူများအား ကြော်ပြာ
စာရွက်များ ကမ်းလှမ်းခြင်းသည် ထိုင်သောမေရာ၌
လုံချည်ကို မည်ပေါ်အောင်ခင်းဖို့ပေးသည့်နှင့် တူတတ်
လေသည်။ ငှင်းတို့၏ဖက်မှာ သောပွဲ၊ မြင်းပွဲ၊ ရှူးဝါး
တစ်ထဲကို ရောက်နေတတ်လေသည်။

ထိုကြော်ပြာစွဲကိုများမှာ စာတွေကို ပြတ်ထိုပ်
အောင်နှိပ်ထားချေက သာ၍ပင် အကျိုးမဲ့ဖြစ်တတ်လေ
သည်။ လူသည် စာတ်ခြင်းကို ကွမ်းဆေးလို နှစ်သက်
လိုလားလေ့ မရှိကြပေး၊ သို့ဖြစ်လေရာ ပြောလိုသော
အချက်အလက်ကို ထင်ရှားသော စာလုံးအနည်းငယ်မျှ
နှင့် ဖော်ပြအပ်လေသည်။

လူများထဲသို့ ကက်တလောက်များကို အလွတ်
မျိုးခြင်းသည်လည်း များစွာအကျိုးမရှိ ကတ်တလောက်
မှာသူ၊ ပစ္စည်းဝယ်သူများကိုသာ ပေးအပ်လေသည်။

လူ၏စိတ်သည် ဤအချက်များ၏ များစွာ
ထူးခြား၏။ မိမိထံ အလိုလိုရောက်၍လာသော ကက်
တလောက်ကြော်ပြာများကို ဖတ်ကောင်းသည်ဟု၍မှ
မထင်ကြပေ။ ထိုအချက်များကို ကြော်ပြာသမားများ
သတိပြုအပ်လုပေသည်။

ကြော်ပြာကို အချို့လူများက ကျော်အောင်ညာ
သည်ဟု၍ပင် ပြောတတ်ကြလေသည်။ ဤစကားသည်
အချို့ကြော်၌ မှန်ကောင်းမှန်ပေလိမ့်မည်။ အကြောင်း
မူကား ဆေးကြော်ပြာတစ်ခုကို တွေ့ရာ ဇုဒ် ပါးရောဂါ
ဟူသူ့ မပျောက်သည် မရှိစေရ။ အားလုံးပျောက်
ကြောင်းကို ကြော်ပြာစာ၌ ရေးထားလေသည်။ ဤသို့
ရေးခြင်းကို ဖတ်ရသောသူတို့၏စိတ်တွင် ‘ကွားလွန်း
သည်’ဟု၍ မှတ်ထင်သွားတတ်လေသည်။

ဤသို့ အထင်ခံရသောကြော်မျိုးသည် ‘ပိုး
သာကုန်၍’ မောင်ပုံအောင်းမတတ်’ဟူသကဲ့သို့ ကြော်ပြာခဲ့
စာချက်ရိုက်ခတွေသာ ကုန်၍ အရာတွင်မည် မဟုတ်
ပေ။

ကြော်ပြာသောမော်ရာတွင် လုတို့၏စိတ်၌ အထင်

လည်း ကြီးစေရမည်၊ ဟုတ်လည်း ဟုတ်မှန်ရမည်။
ယုဇ္ဇာလည်း ရှိရမည်။ သို့မှသာ ကြော်ပြာဖတ်သူတို့၏
စိတ်ထဲ၌ စွဲ၍ယုံကြည်ခြင်း ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ယုံကြည်
ခြင်းဖြစ်မှသာလျှင် အရောင်းအဝယ် တွင်ကျယ်ပေလိမ့်
မည်။

အချို့ကြော်ပြာများမှာ လိုရင်းမရောက် ရှည်
လျားပြီးလျှင် ဖတ်သူတို့၏စိတ်၌ အပြင်းပေါက်၍သွားတတ်
လေသည်။

စီးကရက်အမျိုးပေါင်း ရွှေချို့စွာများသော်လည်း
ပိုလိုစီးကရက်သည် ဘယ်သောအခါမှ ခေတ်မတိမ့်ခဲ့
ပေ။ ခေတ်မတိမ့်သော စီးကရက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း
သတင်းစာ၊ ရွာနယ်တို့တွင် အမြဲပင်ကြော်ပြာထားသည်
ကို တွေ့ရပေသည်။ သို့ကြော်ပြာထားသော်လည်း ဖတ်
သူများ ပျင်းအောင်၊ မဖတ်ချင်အောင် ရှည်လျားစွာ
ကြော်ပြာသည်မဟုတ်ဘဲ ‘အကောင်းဆုံးပိုလိုစီးကရက်၊
လူကြိုက်အများဆုံး၊ ပိုလိုစီးကရက်ကိုသောက်ပါ’ဟု
ဤမျှလောက် လိုရင်းကိုသာ စာလုံးကြီးကြီးနှင့် ကြော်ပြာ
လေသည်။

□ □ □

၄။ ကြော်ပြာနှင့် ရတ်

ကြော်ပြာမှာ ဖတ်သူများ ယုံကြည်ဖို့လိုလေ
သည်။ ယုံကြည်အောင်ရေးခြင်းသည် ကြွားဝါခြင်းနှင့်
စီလာဖြစ်လေသည်။ ကြွားဝါအားကြီးလျှင် မည်သူမဆို
မယုံကြည်တတ်ကြပေ။ သို့ဖြစ်လေရာ တည်တည်
ကြည်ကြည် ချို့ချိုးသားသား ဖတ်၍လည်း ရှင်းလင်း
လွယ်က္ခအောင် ရေးရလေသည်။ မကြားဘဲ ယုံကြည်
အောင်ရေးနှင့်အတတ်ကို တတ်ဖို့လိုလေသည်။

အချို့လည်း အပြောင်အပျက်များနှင့် ဖတ်သူတို့
၏စိတ်ကိုဖွေအောင် ကြုံစည်တတ်လေသည်။ အပြောင်
အပျက်ကာတွန်းများသည် မြင်လွယ်၍ ဖတ်သူ ပျော်

သော်လည်း ကုန်ပစ္စည်းများ၏စိုက်တတ်လေ
သည်။ အထူးသဖြင့် ဆေးများကို ကြော်ပြာရာ၌ ရုပ်
ပြောင်များကို မသုံးအပ်။ စောကားခြင်း၊ ပျက်ချော်ပြု
ခြင်းကို သတိပြုအပ်ပေသည်။

ရုပ်ပြောင်များသည် ဖတ်သူများ မြင်လွယ်
သိလွယ်သည်ကား မှန်၏။ သို့သော်လည်း မယုံကြည်
လျှင် အကျိုးမရှိပေ။

ရပ်ကွက်ကောင်းကောင်းမှာ တိုက်ဆိုင်ကြီးကို
အတည်တကျဖွင့်လျက် အများဆိုင်များနှင့်မတူ ဇွဲသည်
အချို့မရွေး မော်တော်ကားများကို ဓာတ်မီးတွန်း၍
ကြော်ခြင်းမျိုးသည် အခြားလူများ၏စိတ်၌ မသကို
ဖွယ်ရာ ဖြစ်စေတတ်လေသည်။ ဤဆိုင် ပျက်ခါနီး
သောကြာင့် အသက်ကိုလှု၍ ကြော်နေခြင်းလား။
မကောင်းသော ကုန်ပစ္စည်းတွေကို အချောင်ထုတ်ဖို့
ကြော်ခြင်းပေလား။ မဟုတ်တာတွေကို လုပ်မလား
စသည်ဖြင့် တွေးတတ်ကြလေသည်။

လွန်ခဲ့သော ဆယ်နှစ်လောက်က မြန်မာတိုက်
ဆိုင်ကြီးတစ်ခုသည် ထိနည်းမျိုးဖြင့် ကြော်နေရာ

တရေးသူ၏စိတ်၌ ဂါးရိုက်တဝေး သသည့် တိုက်ဆိုင်ကြီး
များမှာ ဤကဲ့သို့ မကြော်ဖြာ။ လွန်စွာလူနှောက်ပေ
သည်။ ဤဆိုင်ကား ကြော်ဖြာအားကြီးသည်မှာ လူနှော
မရ။ ဆိုင်၏ရုဏ်ကို ထိနိုက်အောင် လုပ်၍ဖော်သည်။
အခြေမလှဘူးဟု တွေးမိ၏။ သို့တွေးမိသည့်အတိုင်း
လည်း ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အကြောင်းမှုကား ထိုကဲ့သို့
ကြော်ဖြီးဖောက် ပြောက်လလောက်ကြာသောအခါ
ထိဆိုင်ကြီးမှာ အဘယ်ပုံဖြစ်ပျက်၍ဖော်သည်ဟုသော
အကြောင်းများကို ကြားရလေသည်။

ကလေးကစားစရာများကဲ့သို့သော ပစ္စည်းများ
မှာ ပြက်ရယ်ပြု၍ ကြော်ဖြာခြင်းကြောင့် ရုဏ်မပျက်။
ကလေးများမှာ သာ၍မက်တတ်လေသည်။

ဆေးဆိုင်ကြီးတစ်ခုသည်လည်း အမြဲကြော်ဖြာ
၃ ရယ်၍ဆွင်ဖွယ်များကို လုပ်၏။ အခြားနည်းဖြင့် တည်
တည်ကြီးကြော်ဖြာလျှင် ယခုကြော်ဖြာနည်းထက် ပိုမို
အကျိုးရှိနိုင်လေသည်။

အိမ်ထောင်ပစ္စည်းဆိုင်ကြီးတစ်ခုလည်း ထိ
နည်းမျိုးကို အသုံးပြု၏။ ထိုကဲ့သို့ ကြော်ဖြာမည့်အစား

မြင်လျှင်မက်လောက်သောရှပ်ပုံများကို ပြု၍သော်လည်း
ကောင်း၊ ဝယ်ခြစ်းသောလူကုံတံများ၏ နာမည်များကို
ဖော်ပြု၍သော်လည်းကောင်း ကြော်ဖြားသွင် ယခုထက်
ပိုမို၍ တွင်ကျယ်နိုင်လေသည်။

လူသည် ရုဏ်ကိုအထူးလိုလား၏။ ရုဏ်သရော
ရှိသူများ ဝယ်သောပစ္စည်းများကိုမှ ဝယ်ချင်ကြသော
ဓမ္မတာတရားကြီးကို အထူးသတိထားရပေမည် ဖြစ်
ကြောင်း။

၅။ ရောင်းချရာ၌ ရိုးပြောင့်ခြင်း

*မှသားမပါ လက်ာမချော့ဟူသော စကား
သည် အရောင်းအဝယ်အလုပ်မှာ သာ၍အရေးကြီးသည်
ဟု အများမှတ်ထင်ကြလေသည်။ ရောင်းချရာ၌ မိမိ၏
ကုန်ပစ္စည်းကိုဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြောချင်သလိုပြောနိုင်သည်။
မကောင်းသောပစ္စည်းကို အကောင်းဟု ဖောက်သည်၏
စိတ်၌မှတ်ထင်အောင် ပြောဆိုရောင်းချတတ်မှ အရောင်း
ကျင်လည်သူဟု မှတ်ထင်ကြ၏။ အချို့လည်း အပြော
ကောင်းသဖြင့် ငါးမှားတန်ပစ္စည်းကို ငါးကျပ်၊ တစ်ဆယ်
ရအောင် ရောင်းနိုင်သည်ဟု ပြောဆိုရှုတ်ပြုကြလေ
သည်။

ဤလို အရောင်းကောင်းသူများ၏ ကြွားလုံးကို
ကျွန်ုပ်တို့ များစွာကြားဖွံ့ဖြိုးလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ အရှေ့တိုင်းဒွားများသည် ရောင်းဝယ်
ခြင်းအလုပ်ဖြင့် အတယ်ပုံကြီးကျယ်နိုင်သည်ကို သေချာ
စွာ အယုံတရားမရှိ၊ ရောင်းဝယ်ခြင်းအလုပ်၌ ရှိုးသား
ဖြောင့်မတ်ခြင်းသည်လည်း မိက်ရာကျသည်ဟု ဖွဲ့မှတ်
ကာ လိမ္မာကိုယုံဖို့ဟူသော စကားအဝိုင်း ဉာဏ်နိုဉာဏ်
နက်များစွာ သုံးခြင်းကိုပင် အကောင်းမှတ်ထင်၍နေကြ
လေသည်။

င်းတို့၏စိတ်၌ ရောင်းချရာမှာ မရှိုးသားနိုင်။
ရိုးလျှင်လည်း မကြီးကျယ်နိုင်ဟူသော မှားသောအဖွဲ့ကြီး
ဖွဲ့၍နေလေသည်။

မတော်တဆ ဝယ်သူများမှား၍ မကြိုက် မနှစ်
သက်သောပစ္စည်းကို ယူ၍သွားသည့်အခါ မကြိုက်၍
ဖြန့်လဲလျှင် ဆိုင်သည်များသည် မကျေမချမ်းဖြစ်ကာ
စကားများတတ်ကြလေသည်။

ဥရောပ အမေရိကတိုင်း ကုန်သည်ကြီးများ ၁
ကဗျာပေါ်၌ ကြီးကျယ်ခြင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ကြား ည်

မှာ တည်ကြည့်စုနှင့်ကိုဖြင့် ပီမိတ္ထိ၏ဆိုင်ရာမည်ကို
မောင်းဆောင် အထူးသတ္တိပြကြသောကြောင့် ဖြစ်ပေါ်
သည်။

မောက်သည်တစ်ယောက်ထံမှ နွဲတစ်ဆယ်ရှိုး
တိမ်သူတိုက်ရှုပြင်းကြောင့် မောက်သည်တစ်ရာ၊ တစ်
ဆယ် ပျက်စီး၍သွားမည်ကို မမြင်မြဲ့၊ လတ်တဝော
ရှုသည်တို့သာ မြှင့်သော အရောင်းသမားသည် ဘယ်
သောအခါန္တ ကြီးပွားကြုမည် မဟုတ်ပေ။

အိုလိပ်သစ်သီးရောင်းသမား ယောက်ဥုံးပျော်
တစ်ယောက်က သစ်သီးရောင်းရှု၌ ပယ်သွာက ယဉ်တော့
မည့်အဲဆိုရာ ဆင်ရွား ဒီအသီးကို ဘယ်တော့သားမလဲ
ဟု မေးခွဲ့၊ မောက်သည်က ယနှစ်သာ့သားပြီမှာ စားဖို့
ပေါ့ ပြု၍၍ပြောလေ၏။ ထိုအခါ ရောင်းသွာက ဒီလိုဖြင့်
ဆင်ရွား ဒီသစ်သီးကို မပျော့နဲ့။ ဒီသစ်သီးများဟာ မောက်
ဆုံး သုံးရက်ကြာမှ စားနိုင်သည်ဟုပြု၍ မရောင်းဘဲ
ဘုလိုက်လေသည်။

ထိုအခါပယ်သွာက မောင် ရှိုးသမားသည်အတွက်
ပဲ ပယ်ပါမည်။ မောက်သုံးရက်ကြာမှပဲ စားပါမည်

ဟုပြု၍ ဝယ်သွားရှုမက ရှိုးသမားကြောင်း အခြား
မိတ်ဆွေများကိုလည်း ပြောသဖြင့် ငှုံးသစ်သီးဆိုင်
ကလေးမှာ လျှင်မြန်းစွာ တိုးတက်ကြီးကျယ်၍သွားရာ
ယခုအခါ အိုလိပ်နိုင်ငံတွင် သစ်သီးလုပ်ငန်း၌ ဘုရင်
တစ်ဆူဖြစ်လျက် နိုင်ငံခြားသို့လည်း သစ်သီးများကို
ပြု၍ ယနှစ်တိုင် ကြီးပွားလျက်ရှိလေသည်။

□ □ □

၆။ ရောင်းဝယ်နည်း

လောက်၏ အမြန်ဆုံး ကျိုန်းအသေဆုံးသော
ကြီးများချမ်းသာနည်းသည်ကား အရောင်းအဝယ်တတ်
ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

မိန့်းမများသည် အညွှားဆုံးအားဖြင့် ရွှေးတောင်း
ခေါင်းစွဲက်သည်ပင် ဖြစ်စေကာမူ စားချင်လျက် မစားရာ
ထုတ်ချင်လျက် မဝတ်ရ၊ ဆင်းရဲ့ချွဲကွာဘဝမျိုးသို့ မရောက်
နိုင်။ ငွေသုံးကျပ်နှင့် ပလျှော်ဖို့တည်၍ လူချမ်းသာဖြစ်
။ ၁ လူတစ်ယောက်ကို တွေ့ဖူးလေသည်။

အဟုတ်တကာယ် လိုချင်လောဘနှင့် ငွေကြီး
၏ သိသောသူမှုနှင့်လျှင် ကျိုးမာလျှင် ငွေရင်းမျှ မလို။

မိမိရောင်းလိုသော ပစ္စည်းအကြောင်း၊ ထိုပစ္စည်းကို
တွင်ဆောင် ထုခွဲနည်းအကြောင်းကို သိချေက အလုပ်
လက်မဲ့အဖြစ်မျိုးမှ လွတ်ကင်းနိုင်လေသည်။ ရွှေးပန်း
အလေး၊ ချိန်ခြင်ရှိ၍ ပြောတတ်၊ ရောင်းတတ်လျှင်
ရွှေး၌ ဖောက်သည်ဆိုင်ကြီးတစ်ခုကိုချို့ကာ ငှုံးဆိုင်က
ပစ္စည်းများကို ချိန်ယူ၍ ငှုံးဆိုင်အနီး၌ ဗျားထိုးခင်း၊
ဉာဏ် ရွှေးအပိတ်မှာ စာရင်းကိုမှန်စွာရှင်း၊ အမြတ်ရု
နိုင်လေသည်။ ထိုအမြတ်ကို အကုန်မသုံးဘဲ အနည်း
ငယ်စွဲဆောင်း၍ အရင်းတည်နိုင်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်တည်း
ဆိုင်ရှင်အဖြစ်သို့ ရောက်နိုင်လေသည်။

ရန်ကုန်ဖြူ၊ သိမ်ကြီးရွှေး၌ လက်ဝယ် ငွေ
အရင်းမရှိဘဲ နှုတ်ဖြင့် အသက်စွေး၍နေသော အရောင်း
တတ်သူတွေကို များစွာတွေ့ရှိနိုင်၏။ ငှုံးတို့ကို မသိသူ
များမြင်ရလျှင် စာရေး၊ စာချို့၊ လခစားဟူ၍ ထင်ရှု
လောက်ဆောင် အနေအထိုင် သားနားလျက် ဝါဒြိုးသော
အသွင် ရှိကြလေသည်။

မည်သူမဆို ရောင်းစရာ အနီးတန်ပစ္စည်းရှိ၏။
ဥက်ကိုရောင်းခြင်း၊ အားကိုရောင်းခြင်း၊ အတာတ်ကို

ရောင်းခြင်း၊ အလုပ်ကိုရောင်းခြင်း ဟူ၍ ရောင်းစရာတွေ အမျိုးမျိုးရှိကြလေသည်။ အချုပ်မှာ လခစားအလုပ်ကို ရအောင် ဖျောက်တောင်းသူများပင်လျှင် ဆိုင်ရာအလုပ် ကို တတ်သိနားလည်သော အရည်အချင်းကို ရောင်းသူ များ ဖြစ်ကြလေသည်။

သို့သော်လည်း ယခုကာလ သူ, ငါကစဉ် ကျောင်းမှာနေ၍ စာမေးပွဲအောင်လျှင် လခစားအလုပ်ကို လုပ်ရမည်ဟုသော ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုသာ ထားရှိကြ လေသည်။

အချို့သော မိဘများသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ သားသမီးများ၏အချို့ကို ကျောင်းမှာထားခြင်းဖြင့် ဖြစ် တတ်ကြလေသည်။

ကျောင်းမှာ ငါးနှစ်၊ ဆယ်နှစ် ထားမည့်အစား အရောင်းအဝယ်တစ်ခုခုမှာ ငါးနှစ်၊ ဆယ်နှစ် ထားမည့် ဆိုလျှင် ဖိုင်အေး-ဘီအေးထက် လက်ငင်းအသုံးဝင်သော အရောင်းအတတ်ကို တတ်ဖို့ရှိလေသည်။

အရောင်းတစ်ခုခုကို တတ်လျှင် မိမိကျော်းကျော် သော ပစ္စည်းတစ်ခုခုကိုရောင်းချသည့်ဆိုင်ဟုသူမျှ မိမိ

ဆိုင်ဟုသောာထားကာ ထိခိုင်ကိုကူညီခြင်းဖြင့် အကျိုး အမြတ်ကို ခံစားရရှိနိုင်လေသည်။

ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို စပ်ဟပ်ပြောသော ရောင်းချခြင်းအလုပ်၌ ကျော်လည်သူသည် ထိပစ္စည်းကို တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ် စပ်ဟပ်ပြောဟော ရောင်းချပေးရှုနှင့် ကုန် ပစ္စည်းများကို အကြွေးလက်ဆင့်ကမ်းရရှိလျက်တဖြည်း ဖြည်း ကုန်သည်ကြီးဖြစ်နိုင်လေသည်။ ရောင်းချခြင်း အတွက် စကားအပြောအဆို အချက်ကလေးများကိုသိပို့ လိုလေသည်။ ထိအသိကို ရရှိသောသူတို့မှာ လောက်၌ လွှလှပ်ခြင်းအရေးကို များစွာလွယ်ကူသည်ဟု သဘော ပိုက်လေ့ ရှိကြလေသည်။

□ □ □

၃။ ထူး ဦး နှဲ

‘အကြံတူ ရှိသူ’ဟူသောစကားသည် တစ်ကို
သာ မှန်၏ အကုန်အစင် မဖြစ်ပေ။ ‘အကြံတူ အကုရ’
ဟူ၍ မှန်၏ များစွာမှန်ပေလိမ့်မည်။

ဥယျာဉ် တိုင်းပြည့်၍ လယ်သမားတစ်ယောက်
တည်းသာ၍ လျှင် ထိုလယ်သမားတစ်ယောက်တည်း
နိုင်၍ ရသောပါးကို အတယ်နိုင်ငံမှ လာ၍ ဝယ်မည်
မဟုတ်။ တစ်ပို့လောက်အောင်လည်း ရမည်မဟုတ်ပေ။

အခြားအလုပ်မှာလည်း အပြုံပေါ်ခြင်း၊ ဥက္က
ရည်တူခြင်းသည် အဝါပ်၏ ပိုမိုထူးကဲ တိုးတက်ကောင်း
မျှော်းဆုံးလမ်း ဖြစ်လေသည်။ အကြောင်းမှာကား

တစ်ဦးထောက်တစ်ဦး ကောင်းသောင်လုပ်ခြင်းဖြင့် အလုပ်
မှ တိုးတက်နိုင်စလေသည်။ အများလုပ်သော အလုပ်၊
အများရောင်းသော ပစ္စည်းမျိုး မလုပ်ချင်၊ မရောင်းချင်
အပြုံးလုပ် တိုးရှုံးမရဟန်သောစကားကို မသုံးအပ်ပေ။

မိမိလုပ်သောအလုပ်မှာ အများထောက် တစ်ဦးကို
ချုပ်မှာ ပို၍ထူးသောင်း၊ ပို၍ကောင်းသောင်း၊ ပို၍ဝယ်မျှော်
စွုယ်ဖြစ်သောင် လုပ်နိုင်လေသည်။

မိမိအလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍ လုပ်ကိုင်ရာ၌
လည်းကောင်း၊ ကြော်ကြောရာ၌လည်းကောင်း၊ စီမံရာ၌
လည်းကောင်း၊ အောက်သည်များနှင့် ဆက်သွယ်ရာ၌
လည်းကောင်း အခြားအပြုံများထောက် ဘယ်ပုံစွဲက
အောင် လုပ်ရမည်ဟူသာနည်းကို အမြဲရှာဖြေချေက
အမြဲတိုးတက်နိုင်လေသည်။

မည်သည့်အလုပ်မှ တိုးတက်ခြင်း၏အုံးချိုးသို့
မရောက်။ တိုးရှုံးကောင်းသောင် လုပ်စရာနည်းလမ်းမရှိ
တောာသည့်အနေသို့ ရောက်သောင် ကောင်းမွန်ပြည့်စုံ၍
နေသည် မရှိ။ တိုးတက်ချွဲထွင်ဖို့ရန် နည်းလမ်းအမြဲ့
လေသည်။

ထိန်ည်းလမ်းများကို အခြားသူများ မမြင်စီ
မိမိက တင်ကြော်ခြင်နှင့်သာ လိုလေသည်။ သို့ သိမြင်နဲ့
ရာမှာ ရှုံးပြီးပထမ မိမိ၏အလုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ သိစရာ
နှင့်သူမျှကို သိအောင်ကြီးစားပြီး အထူးကရနိုင်၍ ရှာကြ
ခုစမ်းနှင့်သာ လိုလေသည်။

သို့ ခုစမ်းရှာဖွေခြင်းမပြု၊ အသိလည်းမရှိ၊
အများလုပ်ရှိုးလုပ်စဉ် လုပ်၍မေ့သူတို့မှာ အများဆည်းတူ
သိမ်ငယ်၍မေ့နှင့်သာ ရှိလေသည်။

အများလုပ်သော အလုပ်သည် တွင်ကျယ်သော
အလုပ် ဖြစ်၏။ တွင်ကျယ်သောကြောင့်သာ အများလုပ်
ကြ၏။ ငှင်းအထူးမှာ တစ်ယောက်ယောက်က ထူးခြား
လျှင် ထူးခြားသူမှာ ပို၍တွင်ကျယ်မြဲ ဖြစ်လေသည်။

သို့သော်လည်း အဂျာန်အဂျာန် ထူးခြားခြင်း
မဖြစ်စေရ။ အဂျာန်ထူးချွေက ဆောင်ကြိုက်ကို ပို၍
သဖြင့် အတွင်နည်းပါးတတ်လေသည်။

လူတို့သည် သိုးဆိတ်ပမာ အများလုပ်ရာကို
လုပ်ကြ၏။ အများလုပ်ရာ အများစားစရာ အများဝတ်
ရာ စားကြ ဝတ်ကြ၏။

ထူးအားကြီးလျှင် ရုတ်တရက် ချက်ချင်းဝယ်
ကြမည်မဟုတ်ပေါ့။ သို့ဖြစ်လေရာ အများကြိုက်သည်
ဖြစ်စေ၊ အချက်ကောင်းတစ်ခု၊ နှစ်ခုမှာ ပို၍လျှင့်ပါက
တွင်ကျယ်မြဲ ဖြစ်လေသည်။

သာ၍ကိုန်းသေသာနည်းမှာ ပစ္စည်းတစ်မျိုးကို
တစ်ဦးတစ်ယောက် လုပ်ကိုင်ရောင်းချရာ တွင်မျိုးသိ
လျှင် ထိပစ္စည်းကိုပင် လိုက်၍လုပ်နိုင်၏။ သို့သော်
လည်း ပထမတွင်ကျယ်၍မေ့သော ပစ္စည်းကို သေချာစွာ
ကြည့်ရှုစစ်ဆေးပြီး အဘယ်အချက်ကလေးများမှာ ထူး
လျှင် ပို၍တွင်ကျယ်မည်ဟုသော အချက်ကို ရှာရလေ
သည်။

အချို့သောသူများမှာ ထူးချွေသော ကိုယ်စိုင်
ညာ၏ကြီးလွန်းကြသည့်အတွက် မအောင်မမြင်ဖြစ်ကြ
၏။ ငှင်းတို့မှာ ညာ၏ကြီးသလောက် အစွမ်းကုန်လုပ်
လိုက်ရာ ဆောင်ကာလာအမြင်ထက်အဆောင်တန်၍ရှုံးရောက်
အားကြီးသည့်အတွက် တိုင်းသူပြည်သားများက မစီ
သောကြောင့် မအောင်မမြင်ခြင်း ဖြစ်ရမလသည်။

လွန်နဲ့သော ဘု နှစ်က တစ်ကြိုမ်း၊ နှစ်ပေါင်း

အစိတ်ဆိုက တစ်ကြိမ် ယခုကာလ တွင်ကျယ်၍၏
သော ကြီးပျားရေးစာများကို ရေးခဲ့ဖူးရာ စာအုပ်က
ရှုရောက်အားကြီးပြီး တိုင်းသူပြည်သားများက များကို
ကျွန်ုံး၍ ခေတ်မမီသည့်အတွက် မတွင်မကျယ်ဖြစ်ခဲ့
လေသည်။ ယခုမှာကား ထိုစာမျိုးတွေ များစွာတွင်ကျယ်
၍ မျှလေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ထူးလျှင် ထူး၊ ဦးလျှင် ဦး၊
ရူးလျှင် ရူး ဟူသောစကားကို မြှမြှမှတ်အပ်ပေသည်။

□ □ □

၈။ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် ပညာ

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအလုပ်သည် အလုပ်
အပေါင်းတို့တွင် အခက်ခုံးသောအလုပ် ဖြစ်၏။ အကျိုး
အများဆုံးအလုပ်လည်း ဖြစ်လေသည်။

ထိုအလုပ်မှာ လူနှင့်စကားပြောခြင်း၊ လူရိုံး
လူကဲသိခြင်း၊ လူ၏စိတ်ကို ဆွဲခြင်းနှင့်ဆိုင်လေရာ
လောကျင့်ခန်းများစွာ လိုလေသည်။

လောကျင့်ခန်းနှင့်လည်း မပြီး၊ နှစ်ပေါင်းများစွာ
ကိုယ်တွေ့ရရှိသူတို့၏ နည်းလမ်းများကိုလည်း စာအုပ်
ထဲမှ ရအောင်ယူရလေသည်။ ထိုစာအုပ်များနှင့်လည်း
မလုံလောက်။ စာအုပ်၏မပါသော Trick Trades ခေါ်

သည့်ညက်များကို ကိုယ်တွေ့များ သူတို့ထဲ နည်းခံ၍
လည်းကောင်း၊ နှစ်ရှည်လများ ကိုယ်တိုင်လုပ်မှသော
လည်းကောင်း ရရှိနိုင်လေသည်။

ယခုကာလမှာကား ငွေကြေးလက်ကိုင်ရှိသော
သူများ၏ သားလုပ္ပါများသည် ကျောင်းမှထွက်ကြပြီး
မှာက် ကိုယ်တွေ့လည်းမရ၊ စာတွေ့လည်းမရှိဘဲ ကြား
ဖူးနားဝနှင့် မိဘထံမှ ငွေရင်းကြေးရင်းမြောက်မြားစွာ
ယဉ်၍ အလုပ်ကို လုပ်တိုကြလေရာ ပျက်စီးကုန်ကျ
နစ်မျန်းခြင်းဖြစ် ကြရသည်ကို များစွာပင်
ကျေမြှင်နိုင်လေ သည်။

‘ကြားဖူးနားဝ’ဟူသော စကားသည် မဟုတ်
မမျန်သောစကား ဖြစ်၏။ ကြားဖူးခြင်းကြောင့် နားမဝ
နိုင်။ နားမဝသူတွေ များကြလေသည်။

အချို့လည်း စာတွေ့သက်သက်နှင့် အထင်ကြီး
ပြီး အလုပ်ကြီးများကို လုပ်ကြသဖြင့် ပျက်စီးကြလေ
သည်။

အချို့ကလည်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးအလုပ်
ကို လုပ်သူများမှာ ပညာအကြီးအကျယ်တတ်ဖို့ မလိုဟု

ခွဲမှုတ်ကာ ပညာကိုမသင်ဘဲ အရောင်းအဝယ်အလုပ်ကို
လုပ်တတ်ကြလေသည်။

အရောင်းအဝယ်အလုပ်မှာ ယခုခေတ်ကာလ
နည်းလမ်းသည် တစ်နွောတွေား တိုးတက်ရှိလာလေရာ
ရှုံးနည်းလမ်းများသည် တဖြည်းဖြည်း ပပောက်ရှိနေ
လေသည်။

ထိုအခါ ခေတ်ကာလပညာကို ကောင်းစွာ
တတ်သူများမှာ မတတ်သူများထက် လမ်းအခွင့်များစွာ
ပို့ချို့မှုနှင့်နိုင်လေသည်။

ယခုမျက်မြင် တွေ့ရှိရသည်အရ အလုပ်ကြီး
အကိုင်ကြီးကို ခေတ်မိမိလုပ်ကိုင်သူများမှာ ပညာတတ်
တွေ များကြလေသည်။

ရှုံးအခါက လုပ်ကိုင်ရောင်းချေ ဘာ တိုက်ကုန်
ချိတ်ကုန်အလုပ်များမှာ နည်းစနစ်များ ပြောင်းလဲရှိလာ
ကြလေပြီး။ ရှုံးအခါက အညာနှင့် အကြားအထက်နှင့်
အောက် ထို့မြှို့နှင့် ဤြို့မြှို့သာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ကြ
၏။ ယခုအခါ၌ကား တစ်ပြည့်နှင့်တစ်ပြည့် ဆက်သွယ်
ကူးသန်းရောင်းချု တင်ဖို့ကြရလေသည်။

ရှေးအခါက အမြတ်တော်ကြေးမရှိ။ ယခု
ကာလ အမြတ်တော်ကြေးအတွက် စာရင်းအင်းကို
မှန်ကန်ကျဖို့စွာ ထားကြရလေသည်။ စာရင်းမရှိ၍
ကြွေးကျပေါက်ထွက်၊ ဆုံးပါးခြင်းများမှာ စာရင်းကိုင်
သမား၏ လဆထက်ပိုမို၍ များလေသည်။ ထိုနည်း
အဝိုင်း ယခုခေတ်သမယ တိုးတက်သောစနစ်များ
အတွက် စရိတ်စကကုန်ကျခြင်းမှာ ရှေးစဉ်အဝိုင်း လုပ်
ကိုင်၍ဆုံးပါးခြင်းများ ဖြစ်သလောက် မများပေ။

ယခုကာလနှည်းစနစ်များမှာလည်း ယခုခေတ်
ပညာကို တတ်မြောက်ကြမှုသာ သေချာစွာ ရရှိနိုင်လေ
သည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ရောင်းဝယ်ရေးအလုပ်ကို လုပ်
လိုသည့်အတွက် ပညာကို လျှော့၍မသင်အပ်ပေ။

□ □ □

၉။ ငွေပင်စိုက်ခြင်း

အများလွှာတို့၏စိတ်မြှု ငွေရင်းရှိလျှင် ငွေကိုရလိမ့်
မည်။ ငွေပင်ငွေရင်းစိုက်လျှင် ငွေပွင့်ငွေသီးကိုရမည်ဟု
မှတ်ထင်ကြလေသည်။

ငွေရင်းစိုက်ထုတ်လုပ်ကိုင်သူများအနက် တစ်ရာ
လျှင် ဘယ်နှယောက် ငွေသီးငွေပွင့်ကို ရကြပါသလဲဟု
မေးလျှင် သိနိုင်လေသည်။

မိဘထံမှ ငွေကြေးမြောက်မြားစွာ၍ လုပ်ကိုင်
ဖြစ်ထွန်းသူတွေကို များစွာမတွေ့ရ။ လုပ်ကိုင်ပျက်စီး
တွေကိုသာမက မကြာခဏ တွေ့ရလေသည်။

ဘတ်စိုက်းတောင်ချင်တယ်ဆိုလို့ ငွော့ဗုံးထောင်
ထုတ်ပေးလိုက်တာ။ ချောသွားပါရောလား။ စာပုံနှင့်
တိုက်ထောင်ချင်တယ်ဆိုလို့။ စက်တစ်လုံး ဝယ်ပေး
လိုက်တာ နှင့်လင်ကလေး တစ်ရာကိုးဆယ်ထဲ ရောက်
နေပါပကောလားဟူသော စကားမျိုးတွေကိုသာ မကြာ
မကြာ ကြားရလေသည်။

မိန့်မတစ်ယောက် ရုပ်ပွားတော်ကလေးတစ်ခု
ကို ဝယ်ပြီး ပူဇော်ဖို့စီမံရာ ငှါ်း၏ယောကျားက နှင့်လင်
ကလေး တစ်ရာကိုးဆယ်မကုန်ဘဲ အိမ်ပေါ်ကဆင်းမှာ
မဟုတ်ဘူးဟု ပြောဖူးလေသည်။

ထိုနည်းအတိုင်း ငွေရင်းထုတ်၍ လုပ်သော
အလုပ်များမှာ အများအားဖြင့် နှင့်လင်ကလေးတွေဖြစ်
ကြလေသည်။

အမွှေးရသူ တောသွေးသား၊ အိုးစီးစားအရာရှိ၊
ပစ္စည်းစုစီသော ဘုန်းကြီးလူထွက် ငှါ်းတို့မှာ ငွေပင်စိုက်
ငှါ်းနှင့်လင်ကလေးမျိုးထဲ ရောက်မြှုပြစ်လေသည်။

အကြောင်းမှုကား ထိုလူမျိုးသည် ငွေပင်စိုက်ဖူး
သူးမှု မဟုတ်သဖြင့် မနိုက်တတ်ဘဲ စိတ်ကူးနှင့်စိုက်

ရော့တွေ့တွေ ချေးကောင်း၍ ရှတ်တရက်
သူငွေးဖြစ်သူ၊ ထိုပေါက်၍ရသူ၊ ရှေးက အချောင်ရ
သောမြေတွေ ချေးကောင်း၍ အလိုလိုနေရင်းထိုင်ရင်း
မြေပိုင်ရှင် သူငွေးဖြစ်သူ။ ဤလိုလူတွေ ယခုအခါ
ပျက်စီးကြသည်မှာ ငွေပင်စိုက်နည်းကို မတတ်။ စွဲပို၍
ချမ်းသာနဲ့သမျှတွေမှာ စွဲပို၍ ကျွဲတွေတ်ကြခြင်း ဖြစ်
လေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသောလူတစ်
ယောက်ယောက်ကို မေး၍ကြည့်။ မနိုက်ရဘဲရသောငွေ
များနှင့် ကြွယ်ဝနေခြင်းဖြစ်ချေက တစ်နွေးသွှေး သွေး
ဆောင်သူတစ်ဦးကို နားယောင်၍ ဆုံးပါးပျက်စီးလိမ့်
မည်ဟုဟောလျှင် တစ်နွေးသွှေး ဟောသော ဖောင်ဆရာ
မှန်ပါကလား။ တစ်တစ်ခွဲ ဟောလိုက်တာပဲဟု တို့ခဲ့
ရသောနွေးသည် အမှန်ဆိုက်ရောက်လာရမည် မလွှာပေ
တည်း။

ရောင်းဝယ်ခြင်းသည် ကြီးပွားချမ်းသာခြင်း၏
နည်းလမ်းအစဉ်အမှန် ဖြစ်လေသည်။

မနေစွာကို ရလိုက ရောင်းဝယ်ရာ၏ဟု သာ

စကားအရ ငွေရင်းစိက်ထုတ်ကာ အကြီးအကျယ်
အရောင်းအဝယ်လုပ်ခြင်းသည် နားမလည်၍ ပျက်စီး
ခြင်း၏ အမြန်ဆုံးသောနည်းဖြစ်လေသည်။

ရောင်းဝယ်ခြင်းအလုပ်မှာ ရွှေးကထက် ယခု
အခါ ပိမ့်၍ကြီးကျယ်၏။ ကြီးကျယ်သလောက်လည်း
ပိမ့်၍ခက်လေရာ သိစရာ နားလည်စရာဟူသမျှကို မသိ
ဘဲရောင်းဝယ်လျှင် ဆိုင်သစ်ဖွှဲ့စိက်မှာသာ သူငွေးစိက်
စတိုင်နှင့်အောင်း မထမ့် ထိုင်ရတတ်သည်။

လျှော့ခဲ့သော ဆယ်နှစ်ခုံးအခါက ရန်ကုန်၌
မောင်မာရီလမ်းအရှေ့ပိုင်း၌ ရှုပ်ဆိုင်ကြီးတစ်ဆိုင်ကို ဝတ်
လုံတော်ရတတ်ယောက် ဖွှဲ့စိ၏။ ငွေးဝယ်လုံကလေးမှာ
ဘိလပ်ကပြန်ကြသဖြင့် ကြားဖူးမြင်ဖူးသော အရာတို့ကို
အပြောကောင်းသည့်အတွက် လူကြီးမီဘများကို တည်
ထောင်၍ ပေးကြဟန်ရှိလေသည်။ ထိုဆိုင်မျိုးဆိုသည်
မှာ ဈေးကွက်ဈေးရပ်မှားမှာ ဖွှဲ့စိလေရာ သင့်တော်မည်
ဟူ၍မျှမသိဘဲဖွှဲ့စိခြင်းဖြစ်သဖြင့် မကြာမီ ပျောက်ကွယ်
၍ သွားခဲ့လေသည်။

ဈေးဝယ်လုံသူဟူသမျှ ဈေးဘက်ကိုသာ သွား

ကြော်။ ရန်ကုန်၌ လူမောင်ကွက်သို့ သွားကြမည်
မဟုတ်ပေ။ ဤမျှလောက်တော့ မစဉ်းစားဘဲ ဆိုင်ဖွှဲ့
သည်မှာ ငွေထုတ်ပေးသောလူကြီးများကိုယ်တိုင် ရောင်း
ဝယ်ကြံစည်၍မော်များကို ပေးဟန်မတူ။ အခြား
သောနည်းများဖြင့် ရငွေသားများနှင့်တူလေရာ ပါနီထံကို
စွဲခြင်းမျိုးနှင့် များစွာတူလှပေသတည်း။

□ □ □

၁၀။ ရောင်းရော်ဝယ်ရေး

လောက်၌ အတတ်အမျိုးမျိုးရှိရာ အများစီတ်
အထင်မှာ ကျောင်း၌သင်ရသော အတတ်များသာ
အတတ်ထင်၍ မသင်ဘဲ လုပ်ကိုင်၍ဖြစ်သော အတတ်
များကို အတတ်ပညာဟု မထင်ကြသဖို့ သူသူငါင်
လွယ်ကူစွာလုပ်၍ဖြစ်မည်ဟုထင်လျက် အဂ္ဂံလွှဲအချော်
ချော် လုပ်တတ်ကြလေသည်။

ရောင်းဝယ်ခြင်းအတတ်သည် ဤကဲ့သို့သော
အတတ်များတွင် အပါအဝင်ဖြစ်လေသည်။

မြန်မာလူမျိုး၏စိတ်၌ ဈေးရောင်းတာ ဘာခက်
သလာ၊ ငါးမူးနှင့်ဝယ် တစ်ကျပ်နှင့်ရောင်း၊ အမြတ်ရရင်

ပြီးရောမဟုတ်လားဟု တွေးတတ်ကြလေသည်။

ဤစကား၌ ငါးမူးနှင့်ဝယ်ခြင်းသည် မလွယ်
ပေး၊ တစ်ကျပ်နှင့်ရောင်းခြင်းလည်း မလွယ်ပေး၊ အစမှ
စဉ် ဆိုင်ပြုတ်သည့်အခါသို့တိုင်အောင် ခက်လေသည်။

ဤအလုပ် ခက်သည်၊ လွယ်သည်ကို သိလို
လျှင် ပျက်သူနှင့်ဖြစ်သူ အဘယ်သင်းက များသည်ဟု၍
သာ ကြည့်ဖို့လိုလေသည်။

မခက်လျှင် တစ်ဆယ်ရှိသူတိုင်း လူချမ်းသာ
အဖြစ်သို့ ရောက်ဖို့ရှိလေသည်။

ဒီအလုပ်နဲ့ အကျိုးမပေးဘူး၊ ဘာလုပ်လို့မှ
မဖြစ်သေးဘူး၊ စနေစီးနေသည်ဟုပြောသော လူမျိုး
အတွက် ဤစာကို ရေးခြင်းမဟုတ်။ ရောင်း၍မဖြစ်လျှင်
ငါ မလိမ္မာလို့၊ ငါမှားလို့ဟုသော စိတ်မျိုးထားတတ်သူ
များအတွက်သာ ဤစာကိုရေးခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ရဟန်ဖို့လူမျိုးသည် အများဆုံးအားဖြင့် အရောင်း
အဝယ်နှင့် ကြီးပွားကြ၏။ ငှုံးလူမျိုးအနေက အတောအော်
အရောင်းအဝယ်နှင့် မသင့်မလျှော်သော လူဟူ၍ မရှိ
လေသလား။

အရောင်းအဝယ် အလုပ်အကိုင်သည် ယခု
ခေတ်အခါ ရွှေးကထက်ပို၍ ကော်၏။ ငါးမူးနှင့်ဝယ်၊
တစ်ကျပ်နှင့်ရောင်းလျှင် မြတ်သည်ဟုသောနည်းမှာ
လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းလေးဆယ်ခုံအခါကဆိုလျှင် ထို
စကားအတိုင်း မှန်ပေလိမ့်မည်။

ယခုခေတ် ရောင်းဝယ်ခြင်းအတတ်သည်
အကြီးကျယ်ဆုံးဖြစ်လေသည်။ ဉာဏ်အမျိုးမျိုးသုံးရလေ
သည်။ ထိုအလုပ်ကို လွယ်သည်ထင်ကြသောကြောင့်
လူပြောသူပြောကို နားယောင်ကာ ငွေရင်းနှစ်ထုတ်
လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် ပျက်စီးသူတွေ အများကြီးရှိကြလေ
သည်။

ရောင်းဝယ်သောအလုပ်ဟုသမျှ၌ သင်စရာ
ပညာနှစ်မျိုး ပါ၏။ ရောင်းခြင်းအတတ်သက်သက်နှင့်
ဆိုင်သော အတတ်ပညာ၊ ရောင်းသောပစ္စည်းနှင့် ဆိုင်ရာ
အတတ်ပညာ ဖြစ်လေသည်။ ထိုပညာနှစ်ရပ်စလုံးမှာ
အစိတ်စိတ်အမြှာမြှာ သိစရာ၊ မှတ်စရာ၊ တတ်စရာတွေ
များစာ ရှိကြလေသည်။

အရောင်းအဝယ်အတတ်၌ လွန်စွာကျင်လည်

သူပင် ဖြစ်စေကာမူ မိမိရောင်းနေကျ ပစ္စည်းတစ်ခုကို
စွဲ၍ အခြားပစ္စည်းတစ်ခုခုကို ရောင်းဝယ်ရှု၌ အသစ်
သင်ယူမှတ်သား။ သိစရာတွေကို များစွာသင်ကြားရ^၁
လေသည်။ သို့ဖြစ်သောကြောင့် ဉာဏ်အမျိုးမျိုးကို သုံး
ရလေသည်။ ထိုအလုပ်ကို လွယ်သည်ဟု မှတ်ထင်ကြ
သောကြောင့် လူပြောသူပြောကို နားယောင်ကာ ငွေရင်း
နှစ်ထုတ် လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် ပျက်စီးသူတွေ အများကြီး
ရှိကြလေသည်။

ရောင်းဝယ်သောအလုပ်ဟုသမျှ၌ သင်စရာ
ပညာနှစ်မျိုး ပါ၏။ ရောင်းခြင်းအတတ်သက်သက်နှင့်
ဆိုင်သောပညာ၊ ရောင်းသောပစ္စည်းများနှင့် ဆိုင်ရာ
အတတ်ပညာ ဖြစ်လေသည်။ အလုပ်ဟုသမျှမှာ ဆိုင်ရာ
ဉာဏ်စွန်းတွေနှင့်သည်ဟုသောစကား ရှိလေသည်။

သစ်အလုပ်ကို လုပ်သူသည် ဝါးအလုပ်ကိုလုပ်
ရှု၌ တစ်မျိုးမှတ်သားသင်ကြားရ၏။ တစ်စုံတစ်ရာအား
မလုပ်ဖူးသူမှာ သစ်အလုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝါး
အလုပ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရှုတ်တရက် ထျွဲလုပ်လွှာ
လက်အောက်ငယ်သားက နှက်။ ပွဲစားကညာ။ တော့

ခေါင်း၏ အစာ။ ဖြစ်ဖို့ရှိသည့်ပြင် ရောင်းရှုနှင့် ဘယ်လို
လူအမျိုးအစားနှင့် ဆက်ဆံရမည်ဟုသာ အလုပ်မှာ
အများကြီးသတိပြုစရာတွေ လိုလေသည်။

သတိပြုခြင်းဆိုသည်မှာ ဆိုင်ရာအသီမျိုးရှိမှ
သတိပြုနိုင်လေသည်။ ထင်ရာအလုပ်နှင့်ပတ်သက်သည့်
အသီအမျိုးမျိုးတွေ ရှိခိုင်နိုင်ရှုထားသူများသော်မှာ သတိ
မရှိလျှင်ပျက်စီးတတ်လေရာ နားမလည်သူတစ်ယောက်
သည် အရောင်းအဝယ် အလုပ်တစ်ခုခုကို စဉ်လုပ်မိချေ
က လင်းတတောထဲသို့သွားပြီး မိမိကိုယ်ကို ခွေးသော
ကောင်လုပ်သည့်နှင့် ခြားတော့မည် မဟုတ်ပေ။

သို့ဖြစ်လေရာ ရောင်းဝယ်ရေးအလုပ်သည်
ထင်သလို လွယ်သောအလုပ်မဟုတ်သဖြင့် ငြင်းအလုပ်
ကြီးများသူမျှနှင့် မိမိလုပ်မည့်အလုပ်နှင့် ပတ်သက်၍
စာအုပ်ရှိသမျှတိုကို ဖတ်ခြင်း၊ လက်တွေ့လုပ်သူများထဲ
တစ်နှစ်၊ ကိုးလ လက်အောက်ခဲ့ လုပ်ခြင်းဖြင့်သာ
လုံလောက်သောအရည်အချင်းကို ရနိုင်မည်ဟု စိတ်ချ
ယုံကြည်အပ်လွှာပေသည်။

□ □ □

၁၁။ အများတော်ပုံ

လျှော့ခဲ့သော ရှုစ်နှစ်လောက်က မြန်မာလူမျိုး
ယောက်ဌားပျို့တစ်ယောက်သည် ငွေရင်းနှစ်ထောင်ကျိုး
သုံးထောင်လောက်ကို အရောင်းတည့်ကာ မိန်ပျော်များကို
တင်သွင်းရောင်းချုပ်သည် အလုပ်တစ်ခုကို လုပ်ခဲ့လေ
သည်။

ထိုအလုပ်မှာ ရောင်းဝယ်ပုံ ရှိုးကြော့နှင့်မှုန်ကန်၍
ဖောက်သည်များမှာ ကျော်အောင်ပြုလုပ်သည့်အတွက်
များစွာ တွင်ကျယ်ခဲ့လေသည်။

သို့တွင်ကျယ်ပါလျက် အသုံး၊ အစား၊ အဝင်
အထွက်မမျှအောင် သုံးခဲ့သည့်အတွက် အဖိုးတန်သေး

ငွေတွင်းနှင့်တူသည့် ဆိုင်ကလေးပြုတဲ့ ယခုအခါ
ဆိုင်ကြီးတစ်ခုမှာ လခစားလုပ်၍နေရသည်ဟု ကြားသိရ
လေသည်။

လျှန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်းအစိတ်ခုံးအခါကလည်း
ဆူးလေဘူးလမ်းတွင် မြန်မာဆိုင်ကလေးတစ်ဆိုင်
ပေါ်ပေါက်ခဲ့၏။

ထိုဆိုင်ကလေးမှာ ဘာမဆို ကြော်ပြာ၍ ရောင်း
သောဆိုင်ဖြစ်ရာ အတော်တွင်ကျယ်ပြီးနောက် ကုမ္ပဏီ
နာမည်ကြီးတစ်ခုနှင့် တိုးခွဲလိုက်ရာ နာမည်အတော်
ထွက်ခဲ့လေသည်။

သို့သော်လည်း နာမည်ထွက်သလောက် မကြီး
ကျယ်ဘဲ ယခုအခါ သွေ့ခြောက်လျက် ပျောက်ပျက်လှ
ခမော်း ဖြစ်၍နေလေသည်။

ဝထမလူမှာ အကြွားကြော့ ပျက်၏။ ဒုတိယ
လမှာ အလုပ်ကိုမနိုင်ဘဲ အလုမ်းကျယ်ခြင်းကြော့
ပျက်ခဲ့လေသည်။

ဆိုင်ပျက်ခြင်း၏အကြောင်းတွေ အမျိုးမျိုးရှိကြ
လေရာ မကုန်နိုင်အောင် များပြားလေသည်။

များစွာသော လူတို့၏စိတ်၌ အများတစ်ခု့
ကြော့ ပျက်၍ အသစ်ထူထောင်သည့်အခါ ငါတတ်ပြီး။
နှင့် ငါကြုံကဲ့သို့ များဖို့မရှိပူး ထင်တတ်ကြလေသည်။

သို့ထင်မှတ်လျက် လုပ်ကိုင်၍နေခိုက်များအခြား
တစ်မျိုးပေါ်ပေါက်ပြီး တစ်ဖော် ပျက်နိုင်ပြန်လေသည်။

ထိုအကြောင်းကို မသိသူတို့၏ စိတ်၌ကား မိမိ
တို့ တွေကြုံသောအများတစ်မျိုးသာရှိသည်ဟု ထင်မှတ်
တတ်ကြလေသည်။ ထိုအထင်သည် လျှန်စွာများလေ
သည်။

ပျက်စီးအောင် များသောနည်းတို့သည်။ မကုန်
နိုင်ပေါ်။ အများနှင့်တွေကြုံမှုသာ မြတ်... ဒါ ငါအများ
ပါကလားဟု သိတတ်ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အရောင်းအဝယ်တစ်ခုခုကို လုပ်
တော့မည်ရှိရာ အများတော်ပုံအမျိုးမျိုးကို သိအောင်
ကြီးစားရလေသည်။

မည်သူမည်သည့်အတွက် များ၍ပျက်သည်ဟု
သော အကြောင်းများကို သိဖို့အရေးကြီးသည်၊ အထူး
အရေးကြီးလေသည်။

အခြားသူတို့၏ မှားပုံအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း မှတ်ရမည်။ စာအုပ်များဖတ်ရှုကာ မှားနည်းများကို သိအောင်မှတ်သားရမည်၊ မည်သူ၏အမှားကိုမျှလည်း မသိ၊ စာ၌လည်း မတွေ့၊ ကိုယ်တွေ့လည်း မရှိချေက စကားအမှားမျိုးအတန်တန်နှင့် တွေ့ရဖို့ရှိလေရာ ငွေရင်းတည်၍ ဆိုင်ဖွင့်ပြီး သူငွေးကြီးဖြစ်မှာကိုသာ ထင်မြင်ရင်း မသိသောအမှားတွေ ပေါ်ပေါက်ကာ ဆုံးပါးတတ်ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ အလုပ်တစ်ခုခုကို လုပ်သော အခါ့၌ အဘက်ဘက်က အဘယ်ပုံမှားမည်ကို သိဖို့ရန်၊ စာအမျိုးမျိုးကို ဖတ်ကြရလေသည်။

□ □ □

၁၂။ မူးကွက်ယပါ

ရောင်းဝယ်ခြင်းအလုပ်၌ တစ်မူးတန်ကြောင့် တစ်ရာတန်ပျက်စီးခြင်းဟူသော စကားကို မှတ်သားလိုက်နာကြရာ၏။

ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးသည် ဤစကားကို အယုံအကြည်တရားမရှိသဖြင့် စာရင်းအရာ၌ ကျွမ်းကွင်လိမ္မာသူ လူကောင်းတစ်ယောက်ကို ထားမည့်အစားငှုံးအလုပ်ကို အပိုသဘောထားပြီးလျှင့် တော်ရုံတန်ရုံမျှသော လူတစ်ယောက်ယောက် ကောင်းစွာမှားမလည်။ သင်၍လုပ်ရသူများကို ထားတတ်ကြလေသည်။

စာရင်းကိုင်သမားတစ်ယောက်ကို ပေးရသော
လအထက် စာရင်းကိုင်မရှိ၍ လစ်ဟင်းခြင်းက ကုန်ကျ
တတ်ကြောင်းကို သတိမထားတတ်ကြပေ။

တစ်လလျှင် ကိုးဆယ်၊ တစ်ရာ ပေးရသည့်
ဟူသော ထင်ရှားသောကုန်ကျခြင်းကို လွန်စွာကြောက်
ကြ၏။

မထင်မရှားကုန်ကျခြင်းများကိုကား မကြောက်
ကြပေ။ အကြောင်းမူကား ကုန်မှန်းမသိရဲ။ ဆိုင်ပြုတ်မှ
သာ သိရလေသည်။

အချို့မှာ ဆိုင်ပြုတ်သည့်အခါ အလုပ်ပျက်သည့်
အခါမှာပင် ကောင်းစွာ မသိ။ ပြောလျှင်လည်း မယုံး။
အခြားအကြောင်းတစ်ခုခုကို ပြုတတ်၏။ ကံမလိုက်
သေးဘူး။ အကျိုးပေးချိန်မရောက်သေးဘူး ဟူ၍ ပြော
တတ်ကြလေသည်။

တရုတ်လူမျိုးမှာ ယခုကာလ အင်္ဂလိပ်စာရင်း
မျိုးကိုပင် မသုံးကြစေကာမူ မိမိတို့လူမျိုးထုံးစံအတိုင်း
စာရင်းအင်းသာ ရှိကြ၏။

ကျွန်ုပ်ဝါးမြန်မာလူမျိုးမှာ မိန့်းမတွက် နှုတ်တွက်

နှင့် အလုပ်ကြီးများကို လုပ်တတ်ကြ၏။ စာရင်းရှိသွင်
ကောင်းစွာမသေချာ။ မိမိကိုယ်တိုင်မှုတစ်ပါး အခြားသူ
များ နားမလည်သော အနှုတ်အသားများကို သုံးတတ်ကြ
လေသည်။

စာပုံနှိပ်တိုက်တစ်ခု၌ လွှာထောင် မြန်မာသူဇ္ဈား
ကလေးတစ်ယောက်က ငွေဖြတ်ပိုင်းစာအုပ်ကို နှိပ်ဖို့
အပ်ရာ နှိပ်ပြီးသောအခါတွင် လွှာထောင်နှင့် စာပုံနှိပ်
တိုက်ရှင် အငြင်းအခုံဖြစ်၍နေသည်ကိုတွေ့ရလေသည်။

ငြင်းခုံခြင်းမှာ အခြားမဟုတ်။ လွှာထောင်က
မိမိမှာ ဖြတ်ပိုင်းစာအုပ်တွင် ကျပ်၊ ပဲ၊ ပိုင်ကွက်များသာ
ပါ၍ မူးကွက်မပါ၊ မှားနေသည်ဟု ပုံနှိပ်အပ်သော
လွှာထောင်က ငြင်း၍နေခြင်းဖြစ်လေသည်။

ပိုင်ဆိုင်တာ ကျူပ် မသုံးဘူးများ။ ပြားကွက်ဆို
ရင်လည်း တော်သေးရဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ဘယ်သူမှ
မသုံးတဲ့ ပိုင်ကွက်ကိုတော့ ထည့်ထားပြီး အရေးကြီးတဲ့
မူးကွက်မတ်ကွက်တော့ မပါဘူး။ ခင်ဗျားဖြတ်ပိုင်းကို
ခင်ဗျားပဲသုံး၊ ကျူပ် မယူနိုင်ဘူးဟု လွှာထောင်က ပြော၍
နေလေသည်။

ဤလူမျိုးတွေ အဘယ်လောက်များပြားမည်
မသိရ။ ကျောင်းသုံးပလာစာအပ်ဖို့ ခဲတံကို ပါးစပ်တွင်
တိုကာ တိုကာသုံး၍ နေသူများအထဲတွင် ဤလိုလူတွေ
အတော်များကြလေမလား မသိရပေ။

သိသိရရက်ကြရသော စရိတ်ကို ကြောက်
ခြင်း၊ ဆိုင်ရှုမှုထွက်သောငွေကို ကြောက်ခြင်း၊ ဆိုင်
နောက်ဖေးမှ တိတ်တဆိတ်ထွက်သောငွေကို မကြောက်
ခြင်းသည် ပျက်စီးခြင်း၏ နည်းလမ်းကြီးဖြစ်လေရာ
တစ်မှုးတစ်ကြောင့် တစ်ရာတစ်ဆုံးပါးခြင်း ဖြစ်လေ
သည်။

□ □ □

၃၃။ ဉာဏ်ရွှေ့ပြီး မိတ်ဆွေ ကျောင်းဆရာထုသို့

မိတ်ဆွေတစ်ဦးက ကျွန်ုပ်ထဲ စုစုစုံသောစာ
တစ်စောင်ကို ရေးလိုက်လေသည်။

ငြင်း၏စာကိုဖတ်ခြင်းဖြင့် ကျို့စုံသေအလုပ်ကို
လုပ်လိုသူဖြစ်ကြောင်းကို သိရ၏။

စီးပွားရှာခြင်း၌ လောင်းကစားနည်းမျိုးနှင့်တူ
သော အလုပ်များကို ရှောင်ကြံ့ရမည်။ ထိုအလုပ်မျိုး
သည် ‘စပါယ်ကြောလေးရှင်း’၏ ဆန်ကစားခြင်း၊
ပကစားခြင်း၊ ‘အိတ်စွဲနှင့်’၏ ငွေလဲကစားခြင်းအလုပ်
များဖြစ်လေရာ အဖြစ်နည်း၍ အပျက်များလေသည်။
ထိုမိတ်ဆွေ၏ စာများ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်၏။

“ကျွန်တော်သည် အရင်း လေးငါးရာနှင့်
အလုပ်ကို မထိနိုက်ဘဲ ထိုက်သန့်သောအလုပ်
တစ်ခုခုကို လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် အကြံ့ဘာတ်ပေးနိုင်
ပါက များစွာကျေးဇူးတင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း”
ငွောင်းရာအပိုဒီလျှင် ငွေလေးရာကို နိုင်လုံ
စိတ်ချေရန် အတိုးအဆွားအနည်းငယ် ရသည့်နေရာ၌ ထား
ရမည်။ အတိုးအဆွားများ၏ စိတ်မချေရသောနေရာ၌မထား
အပ်၊ အဆမတန်အတိုးနှင့် မချေးအပ်ပေ။ အဆမတန်
အတိုးနှင့်ချေးခြင်း၏ အတိုးရော အရင်းပါ ဆုံးတတ်လေ
ရာ လောဘကြောင့် ချမ်းသာတတ်၏။ လောဘကြောင့်
ပျက်စီးဆင်းရဲတတ်လေသည်။

လက်ရှိအလုပ်ကိုသာဆက်လုပ်လျက် အရောင်း
အဝယ်လုပ်ကိုင်လျှင် ရိရိယ တစ်ဆာ နှစ်ဆောင်းနှုနိုင်၏။
စွေစပ်ခြင်းသည် ရိရိယပင်ဖြစ်ရာ မစွေစပ်က လစ်ဟင်း
ဆုံးပါး လူကိုယုံ၍ ပုံမိသဖြင့် များတတ်လေသည်။

ငါမှာ လက်ရှိငွေဝင်လမ်းရှိသည်။ အပိုအလုပ်
ကို လုပ်မည်ဟု သဘောထားရာ လက်ရှိဝင်ငွေလမ်းမရှိ
သူကဲ့သို့ သဘောထားပြီး စွေစပ်စွာလုပ်မှုသာ ဖြစ်

မြောက်နိုင်၏။ သို့မဟုတ်ချေက ငွေဗိုကလေးကို လျှော်
ပစ်ခြင်းက ပို၍မြတ်ပေမည်။

မိတ်ဆွေ၏အရပ်၌ အခြားအရပ်များမှာ မရှိ
သော အသုံးဝင်သောပစ္စည်းတစ်ခုခု ပါလိမ့်မည်။ ထို
ပစ္စည်းကို နိုးအတိုင်းဖြစ်စေ၊ ပြပြင်၍ဖြစ်စေ ကြော်ဖြာ
၍ ရောင်းရမည်။

သို့သော်လည်း ကြော်ဖြာအတာတ်ကို မတတ်
လျှင် ဆုံးပါးဖြို့ရေးလေရာ ဤစာအုပ်ရှိ ကြော်ဖြာအကြောင်း
နှင့်ပတ်သက်၍ အားလုံးဖော်ပြခဲ့သည်များကို ဖတ်ရ^၁
မည်။

ကြော်ဖြာအတာတ်သည် လွန်စွာကြီးကျယ်၏။
ကြီးကျယ်ကြောင်းကို မသိသဖြင့် ငါ ပထမကျော်ပဲဟု
အားကိုးပြေကာ ကြော်ဖြာကိုရေးလျှင် ရဟန်းလူထွက်
ဖြစ်က စုဆောင်းခဲ့သမျှ ကုန်မည်သာမှတ်။

မိတ်ဆွေ၏အရပ်များ အဘယ်လိုပစ္စည်းများ
ထုတ်ကုန်လုပ်ဖို့ရှိပါသနည်းဟု သိလိုလျှင် အခြားအရပ်
မှ လာရောက်သော ကုန်သည်များကို မေးရမည်။

□ □ □

၁၄။ ဆိုင်ထဲမှာ စိတ်ကိုယား

မြန်မာရွေးဆိုင်ရှင်များအနက် တစ်ရာလျှင်တစ်
ယောက်၊ တစ်ထောင်လျှင်တစ်ယောက် သူငွေးကြီးအဖြစ်
သို့ မရောက်ကြသည်မှာ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

ငှါးတို့၏စိတ်၌ မိမိ၏အလုပ်ကို အဘယ်ပုံ
ကြီးများအောင်လုပ်ရမည်ဟုသာ စိတ်ကို မထားကြရုံ
မက ရုံးသလား မြတ်သလားဟူ၍မှ မသိ။ နောက်
မလှည့်သာ၍ ဆိုင်ကို ဖြုတ်လိုက်ရသောအခါကျမှ ငါ
ဆိုင် ရုံးပါကလားဟု သိတတ်ကြလေသည်။

ငှါးတို့၏စိတ်မှာလည်း ဤဆိုင် အလုပ်ကလေး
၏ သူငွေးကြီးဖြစ်နိုင်သည်ဟု အယူမရှိတတ်ကြပေ။

ဖြစ်အောင်လည်း မကြီးစား၊ သုံးဖို့ စားဖို့ ပျော်ဖို့ ပါးဖို့
သာ စိတ်၌ အမြဲကြော်လေသည်။

ငှါးတို့၏စိတ်မှာ ဤလက်ရှိဆိုင်ကြီးများကို
ကြီးများတိုးတက်အောင်လုပ်ဖို့ အကြံမရှိ။ ‘သစ်မရှိ ဝါး
ပေါင်းကွပ်’ဟူသောစကားလို အိုင်ယာလန်ထိမပေါက်
မိကလေးအတွင်းမှာ ဆိုင်ဖွင့်ခြင်း ဖြစ်ကြလေသည်။

ငှါးတို့စိတ်မှာ အိမ်မက်၊ ဖောင်၊ နိမိတ်ကိုသာ
ခွဲလျက် ကံကောင်းအောင် ဘုရားကိုးဆူကျွေးခြင်း၊ ဆွမ်း
ကျွေးခြင်း အလုပ်များကိုသာကရရှိက်ကာ ထိပေါက်မှာ
ဆောပဲ။ ထိပေါက်ရင် လျှော့လိုက်မယ်ဟူ၍သာ ထင်မြင်
၍ဖြစ်ကြလေသည်။

လက်ရှိ ဆိုင်အလုပ်ကို ကြီးကျွေးယိုင်သည်ဟူ၍
လည်း အယူမရှိ။ ကြီးကျွေးယိုင်အောင်လည်း မကြီးစား။
ဆိုင်ထဲသို့ စိတ်ကို လုံးလုံးမသွင်း။ ယနှေ့ပေးရဖို့နှင့်
သုံးနိုင်ဖို့ ပြန်ပေး အတိုးပေးလောက်တို့ အဘယ်မျှ
လောက် များများရသည် စသည်ဖြင့် ငွေရဖို့လောက်ကို
သာ ကရရှိက်လဲ ရှိကြလေသည်။

အချို့လည်း ငွေဘယ်လောက်ရရင် လက်

ကုန်သည်အိတ်ဆောင်

သမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာလူမျိုးမှာ ချမ်းသာ
ဖို့မရှိ။ ကြီးကျယ်သော အခြေအနေဘို့ အရောင်းအဝယ်
ဖြင့် မရနိုင်။ ရရစားစားနှင့် ပျောက်သွားကြဖို့သာ ရှိပါ
သတည်း။

□ □ □

ပီစိန္တာ

ကောက် ခြေကျင်းအတွက် ရွှေဒါးသာယ်လောက်ဝယ်
မည်ဟူ၍သာ ကြံကြလေသည်။

မြန်မာစျေးဆိုင်ပေါင်း တစ်ရာအနှက် ငါ့ဆိုင်
ကို အဘယ်သောအခါ ရှုပ်ဆိုင်ကြီးဖြစ်စေမည်။ ထိုကဲ့
သို့ဖြစ်အောင် ငါ ဘာကိုလုပ်ရမည်။ အဘယ်ကိုကြံရ
မည်ဟူသော စိတ်မျိုးနှင့် စူးစိုက်စွာကြံသူဟူ၍ ဆယ်ဦး
အား ရှိမည်မဟုတ်ပေ။

ငှုံးဆယ်ဦးအနှက်မှာလည်း နည်းကိုသိသူ
တစ်ယောက်တလေ့မျှ ရှိမည်မဟုတ်ပေ။ အကြောင်းမှ
ကား ကြီးမွားတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ စာများကို ဖတ်လေ့
မရှိ။ တစ်စုံတစ်ရာ နားမလည်။ စိတ်ကူးရသလို ရှေး
ဟောင်းနည်းအတိုင်းသာ လုပ်ကြလေသည်။

ယခုအခါ ဆိုင်အရောင်းအဝယ်အလုပ်ဖြင့်
ကြီးမွားနိုင်သော စာအုပ်များ၊ မရှုစင်းများ ရှိကြသော်
လည်း စာကိုဖတ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးခံစားရမည်ဟူ၍ အယုံ
ဘရေး လုံးလုံးကြီးမရှိ။ ယတော့ချေသလောက် မကောင်း
ဟု ဖွံ့ဖြိုးထားကြလေသည်။

ထိုအယူဟောင်း၊ အုပ်ဟောင်း မပျောက်သေး

နည်းမှားပုံနှင့်ဆိုင်သာ အသိအလိမ္မာကို ရဖို့သာရှိလေ
သည်။

အလုပ်တစ်ခုခုကိုမျှ မလုပ်ဖူးဘဲလျက် အကြီး
တစ်ခုခုကို စဉ်လုပ်ချေက အတိမ်းမခံဘဲ တစ်ချေက်မှား
ရုံနှင့် အကြီးအကျယ်ပျက်စီးနိုင်လေသည်။

အရောင်းအဝယ်အလုပ်များ၏ လက်တွင် ငွေ
တစ်ထောင်ရှိလျှင် အများအားဖြင့် နှစ်ထောင်၊ သုံးထောင်
ရှင်းနှီးတတ်ကြလေသည်။

ထိုနည်းမျိုးကြောင့် ပျက်စီးဆုံးပါး နစ်မွန်းသူ
တွေ များစွာရှိကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပျက်စီးဆုံးပါးသည့်အခါ အလုပ်ကို
အကော်အတန်ကြီးစွာ လုပ်ခဲ့ဖူးသည့်အတွက် အသေး
အင်းကို လုပ်ဖို့ရန် စိတ်အားမသန် ရှုက်ကြောက်တတ်
ကြလေသည်။

သို့ဖြစ်လေရာ အလုပ်ကို ငယ်ငယ်ကမစ
ကြီးကျယ်ခမ်းနားစွာစခြင်းသည် နောင်အခါ၌ လုပ်ကိုင်
ကြံစည်ဖို့ရန် စိတ်အားကုန်ဆုံးဖြင့်အကြောင်း ဖြစ်လေ
သည်။

၁၅။ ထွေ့ရှုမှ ကြီးရှုမည်

အသေးအဖွဲ့အလုပ်များသည် စင်စစ်အားဖြင့်
သေးဖွဲ့သည် မဟုတ်။ လုပ်သူကသာ ပဓာနဖြစ်လေ
သည်။

သေးငယ်သောအလုပ်ဖြစ်သော်လည်း သပ်ရပ်
သားနားခန့်ညားအောင်လုပ်ချေက ကြီးကျယ်နိုင်လေ
သည်။

အင်္ဂါကစမှ အကြီးသို့ရောက်၏။ အသေး
အင်္ဂါတို့ကို လုပ်ရနှုန်း အများအမျိုးမျိုးတွေနှင့် တွေ့ကြုံ
ရသော်လည်း အကြီးအကျယ် အကျိုးမယုတ်နိုင်။ မှား

သေးသေးငယ်ကစဉ် လုပ်ရာ၏ အရောင်း
အဝယ်ကူးသန်းခြင်းအလုပ်တို့၏ ဓမ္မတာအဝိုင်း ဆုံးရှုံး
ခြင်းဖြစ်သည်အခါ ထိနိက်ပျက်စီးခြင်းမှာ နစ်နာဖို့မရှိ
ပေ။ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် စဉ်လုပ်သည်အခါ ပျက်စီး
လျှင် ကြီးကျယ်ထိနိက်နိုင်လေသည်။ အကြောင်းမူကား
မသိမလိမ္မာ မကျင်လည်သေးမီ တစ်ခါမှားမြဲ ဖြစ်လေ
သည်။

ငွေတစ်ထောင်အရှင်းရှိသူက အများအားဖြင့်
ငါးထောင်၊ တစ်သောင်းဖိုး အလုပ်ကို လုပ်တတ်ကြ၏။

ထိနိည်းလမ်းကို မလိုက်အပ်ပေ။ ငွေတစ်ထောင်
ရှိလျှင် ကိုးရာကို ခိုင်လုံစိတ်ချေရသည်၏နေရာ၏ထားပြီး
တစ်ရာလောက်နှင့် လုပ်ကိုင်စမ်းသပ်အပ်ကြလေသည်။

ထိနိည်းဖြင့် ဆိုင်ရာအလုပ်ကို အဘယ်ပုံလုပ်
လျှင် အကျိုးရှိမည်။ အဘယ်ပုံလုပ်လျှင် အမြတ်ရှိမည်
ဟူသောအကြောင်းကို လက်တွေ့သိထားကြသောအခါ
အလုပ်ကို ချွဲထွင်နိုင်လေသည်။

သာ၍ကောင်းသောနည်းလမ်းမှာ အလုပ်ကို
မချွဲဘဲ အလိုလိုကြီးအောင် သည်းခံစောင့်စား ကြီးစား
အပ်ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အများအားဖြင့် အဘယ်ပုံချွဲလျှင် အဘယ်မျှ
အကျိုးရှိမည်ဟဲ မျှော်ကိုးကာ ချွဲတတ်ကြလေသည်။
ထိုကဲ့သို့မချွဲဘဲ ငါသည် ငွေကလေးသုံးရာမျှနှင့် အလုပ်
ကို တည်ခဲ့၏။ ငွေကလေးသုံးရာမှ အသောင့်အတက်
ပေါက်ကာ အလိုလိုမကြီးသဲ့ ငါမချွဲဘူးဟူသော စိတ်
ကိုထားကာ ထပ်မံ၍ဖြည့်စိုက်ခြင်းမရှိဘဲ စွဲစပ်စွာ
ဂီရိယလုံလနှင့် အလုပ်ကိုလုပ်ဖို့သာ လိုလေသည်။

ငယ်ရာမှ ကြီးခြင်းသည် လောကဓမ္မတာဖြစ်
၏။ ကြီးရာမှ ငယ်ခြင်းသည် ဓမ္မတာသဘာတရားနှင့်
ဆန့်ကျင်လေသည်။

ကုလား တရှတ်လူမျိုးကဲ့များ၊ ရဟန်ဒါလူမျိုးများ
သည် လမ်းလျောက်၍ရောင်းရသော အသေးအခွဲအလုပ်
များမှ ကြီးကျယ်လာကြလေသည်။

မြန်မာလူမျိုးများမှာ ငွေရေးကြားရေး အလုံး
အရှင်းကြီးစွာနှင့် စဉ်လုပ်ရာမှ သေးငယ်ပျက်စီး သွေ့
ခြောက်ပပောက်ကြသည် များကြလေသည်။

ဤငယ်ရာမှ ကြီးအောင် မကျပ်တတ်ကြ
သဖြင့် ကြီးရာမှ ငယ်ကြရခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ဤသိန္တဖြစ်ခြင်းမှာ မရှက်ကြောက်အပ်သော
နေရာ၌ ရှက်ကြောက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လေသည်။
သေးငယ်သောအလုပ်များကို လုပ်ရမှာ ရှက်
သောလူမျိုးသည် ကြီးသောအလုပ်ကို အဘယ်သော
အခါဗျာ လုပ်နိုင်ကြမည်မဟုတ်ကြောင်း။ ဤကား မျက်
မြင်သက်သော ဖြစ်လေသည်။

□ □ □

၁၆။ မြန်ဟကျွေးသည်များ

မြန်မာလူမျိုးသည် စိတ်နေစိတ်ထား လွန်စွာ
အထက်ကျော်။ အနည်းငယ်မျှ တတ်လျှင် အဂွန်တတ်
သည်ထင်၏။ အနည်းငယ်ရှိလျှင် အဂွန်ရှိသည်ထင်၏။
အခြက်လေး အနည်းငယ်ဖြစ်ရှုလာလျှင် မပျက်နိုင်
သော အခြကြီးမှတ်ထင်ကာ တက်ကွဲကြလေ၏။

စာရေးသူ၏ အိမ်ရှေ့နှင့် တရာတ်ဆိုင်၊ ကုလား
ဆိုင်၊ သရေစာဆိုင် အမျိုးမျိုးရှိကြရာ ကုလား၊ တရာတ်
များမှာ ညနေ င့် နာရီထိုးသည်နှင့် တစ်ဖြိုင်တည်း
ဆိုင်ခင်းရှုနေကြရာ ငှါးတို့၏အမီးပွှုရှိသော ထမင်းသည်
မြန်မာအိန်းမမှာ မပေါ်လာသေးသဖြင့် ငှါးထံ၌ ပံ့သာနဲ့

နိတ်နှင့် ထဲပို့ရန် နာရီဝက်သာသာချွဲ စောင့်ဆိုင်းကြေ
လေသည်။

တစ်နွဲသုံး ထိုကဲ့သို့စောင့်ဆိုင်းသော မြန်မာ
လူမျိုးတစ်ယောက်က ကြည့်ကြော်ဖော်၊ ကျော်ကို အပြစ်
မဆိုကြန့်၊ ပံသာန့်မဟုတ်ဘူး မပြောကြန့်။ ကျော် ဟောဒီ
ဆိုင်မှာ စောင့်ရတာ နာရီဝက်ကြောပြီ။ ဆိုင်ကြီးရှင်မက
တော်မပေါ်လာလို့ ပေါက်ဖော်ဆိုင်က ခေါက်ခွဲကို ဝယ်
စားရတယ် ငင်္ခာ။ ကြားကြ မြင်ကြစော်ဟု ပြောပြီး
တရာ်ဆိုင်မှာ စားသည်ကို တွေ့ရလေသည်။

ထို့အာက် အတန်ကြာမှ မြန်မာရွေးသည်မှာ
သနပ်ခါးပန်းမန်တွေ့နှင့် အာက်ပါကုလားက ဖင်ထိုင်ခုံ
ကလေးကို ကိုင်လျက် မင်းကေတာ် စတိုင်ကျေကျ အဝေး
မှ မြေကြီးကို မရှုတရာ့နှင့် နင်း၍လာသည်ကို မြင်ရလေ
သည်။

ငှုံးအုံဆိုင်ကလေးမှာ အတော်ပင် ရောင်း၍
တွင်သည်ကား မှန်လေသည်။ အကာယ်၍ ထိုထက်
အခြေအနေ အနည်းငယ်မြှင့်၍လာလျှင် အဘယ်၌
လောက် နိတ်တစ်မျိုးပြောင်းကာ ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်း

၏ အခက်အချွဲနှင့်တို့ကို ချီးယျာက်သလိုလုပ်မည်ကို တွေးဆာ
သိမြင်နိုင်သည်။

ကြိုးနိတ်နှေသောထားပုံမျိုးသည်မြန်မာလူမျိုး
များစွာတို့၏ ရှိတတ်လေရာ အနည်းငယ်မြှင့် ရောင့်ရဲ့
တင်းတိုင်ကျေနှင့်လျက် မိမိတို့၏အခြေအနေထက် နိတ်
နှေသောထားပုံမှာ အဆမတန်ပိုစို့မြှင့်သဖြင့် မကြီး
မွားနိုင်သောလူမျိုးဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်လေသည်။

ရွေးသည်မှာ သူငွေးနိတ်ရှိခြင်း၊ ကုန်သည်မှာ
မင်းနိတ်ပေါက်ခြင်းသည် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ထင်ရှား
သောလက္ခဏာဖြစ်လေရာ ဆိုင်ကြီးရှင်အခေါ်ခံရလောက်
သောအခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသူတို့၏သင့်သာ့နှင့်မှာ အများ
အားဖြင့် သိမြင်နိုင်သောလက္ခဏာ ဖြစ်လေသည်။

ကုလားလူမျိုးများမှာ တစ်သိန်းတန်အခြေအနေ
ရှိမှ ငါးသောင်တန်လက္ခဏာလောက်ကို အဆုံးအထိုင်
အခြေအနား၌လည်းကောင်း၊ နိတ်နှေသောထားရာ၌
လည်းကောင်း ပြတေတ်ကြလေရာ မြန်မာလူမျိုးမှာဘား
ထိုစားစားကို ပြောင်းပြန်ပြောကြလေသည်။ ရောင်းချုပ်၌
လည်း ပြောပုံဆိုပုံ၊ မျက်နှာသားပုံမှာ တော်ရှုတန်ရှု

သေတ်သည်များ မမေးစုံအောင် ကြီးကျယ်ထည့်စုံလဲ
နှိုးကြေလသည်။

မကြောခါက လုတေသနယောက်က ဖြန့်မာခိုင်များ
မှာ ဝင်ယ်လိုကြ။ ကုလားဆိုင်များမှာသာ ဝယ်ချင်ကြ
ကြောင်းနှင့် အပြစ်တင်ဆိုသည်ကို ကြားရှုလသည်။

အောက်သည်များသည် လက်အောက်ငယ်သား
အသေးအခွဲးကိုသို့ မောက်မောက်မာမာပြာဆိုခြင်းကို
ခံနိုင်၍ ရွှေးဝယ်ထွက်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ တစ်မတ်နှီး
နဲ့ ရွှေးလိုက်တာ၊ ဆောင်လိုက်တာဟူသော ငောက်ဆောင်
ဆောင်စေားချိုးကို ဂုဏ်အသေးစိုးမှုမှုနှင့်က နှစ်လို့မည်
မဟုတ်ပေ။ ရွှေးသည်များကို အလကား ပိုက်ဆံပေးရန်
သွားခြင်းမဟုတ်၊ ထိုက်တန်သောပစ္စည်းကိုရရှိ ဝယ်ခြင်း
ပြီးလသည်။ တစ်နှစ်သို့ မိန့်မတစ်ယောက်က “အဲ
မြောက် ဘယ်ရွှေးလ”ဟု မေးရာ ရွှေးသည်က “ဘယ်
နှစ်သောပစ္စလ”ဟု မေးလသည်။ ဆွဲခြင်းငယ်ငယ်
ကလေးကိုတို့င်လွှေက် ဝယ်လာသောမိန့်မက “နည်းနည်း
ပါးပါးတာမူးပိုးပါ”ဟုပြာခြီး ရွှေးမည်ပြုရာ ရွှေးသည်
က “တစ်မူးပို့ဆဲ ရွှေးမနေပါနဲ့”ဟု ပြောလသည်။ ဝယ်

သူက “ကျွန်ုံမ ရွှေးသည်မဟုတ်ဘူး၊ အိမ်မှာစားရှိ ဝယ်
တာပါ။ အဲမြောက်မစားရလို့လည်း အရေးမကြီးပါ
ဘူး၊ စားလည်း စားခဲပါတယ်၊ သွားကိုကြည့်ရှုနဲ့...
အရွှေးတော်မြောက်ကိုက်တဲ့သွားချိုး မဟုတ်ဘူး”ဟု ညီသာ
လုပသောသွားကို ပြုးရယ်၍ပြရုံမက “ဝယ်လာစဖြစ်
သော သားလိုးစားချို့ချို့ကိုင်ပြီး စိုးစုံရင် စစ်း၊ အများ
နဲ့ ကျိုးကာနဲ့မတွေကို ဆုံးမချင်လို့ လာတာ၊ ဘယ်လို
အစားထဲက မှတ်သလဲ၊ ဂိုင်းအာလို့ ကြောက်တဲ့အစား
မဟုတ်ဘူး၊ ကုလားဆိုက ကြောက်ကို ဝယ်မယ်”ဟု ပြော
လေ၏။ အောက်ပါအဖော်များက ဆွဲသဖြင့် လိုက်ပါ၍
သွားရာ၌ပင် လက်ပြု၍ လိုက်သွားသည်ကို မြင်လိုက်
ရပါကြောင်း၊ အပေါင်းအဖော် အဝိုက်အအုံ၏အား
ကြောင့် စောကားမောက်လေ့ရှိသော ရွှေးသည်များ
မှာ ပြီးလျှက်နေကြသည်ကို မြင်ရလသည်။

□ □ □

နိုင်ကြသည် မဟုတ်ပေ။ ဥရောပ၊ အမေလိုက်နှင့် ဂျာမျိုး
အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းများ၏ အနိမ့်ဆုံး ရောက်သေးကျွေးသော
အလုပ်ကိုပင် လုပ်ကြလေရာ အမြင့်ဆုံးအလုပ်ကြီးများ
ကိုလည်း လုပ်နိုင်ကြလေသည်။ မြန်မာလူမျိုးများမှာ
နိုင်ကျွေးသောအလုပ်ကို မလုပ်ဘဲ ခုလတ်မှာ စုကြရပေ
သည်။

အလေးကို မ, လိုသောလူသည် မိမိ၏ကိုယ်ကို
နိုင်အောင်နိုင်ခြင်းဖြင့် အားကိုယူ၏။ ထို့အတွက် ကြီးမြှုံး
သောအလုပ်များကို လုပ်ကိုင်နိုင်သောအခြေအနေက
ရောက်ဖို့ရန်အတွက် မိမိကိုယ်ကိုနှိမ့်ချကာ အားယူကြ
ရလေသည်။

အောက်အရပ်မှာ မြန်မာလူမျိုး ကူလီအလုပ်
သမား နည်းပါးကြလေရာ သဘောနှင့် မြှုပ်စိပယ်လမ်း
များမှာ ယခုမှ အနည်းငယ်အမြှုပ် လုပ်ကြသည်ကို
တွေ့ရှိရာ အထူးဝမ်းမြောက်မိပေ၏။

မြန်မာပြည်၏ ကော်ရင်ရှိကုလား ကူလီတွေ
အာယ်မျှလောက် များပြားကြသည်ကိုထောက်လျှင်
ငှုံးတို့မှုတစ်ဆင့် အိန္ဒိယ၊ ထိုင်းသို့ရောက်သော မြန်မာ

၁၃။ အလုပ်ကေလေးနှင့် အလုပ်ကြီး

ကုန်သည် မည်သည်လူမျိုးများမှာမဆို နိုင်ကျွေး
သေးငယ်သောအလုပ်လုပ်သူတွေ နှုံကြလေသည်။
ကျို့မှု တို့မြန်မာလူမျိုးများသာ နိုင်ကျွေးသောအလုပ်များကို
မရောမတန် သောာထားကာ ရှောင်ရှားကြလေသည်။
သို့ရှောင်ရှားကြသည်မှာလည်း အောက်ပြည်သားများဖြစ်
ကြ၍ အထက်သား အထက်ပြည်သူများမှာ အောက်သူ
အောက်သားများနှင့်စာလျှင် များစွာကျိုးနှုံကြလေသည်။

နိုင်ကျွေးသောအလုပ်များကို မလုပ်သောလူမျိုး
သည် ကြီးမြင့်သော အလုပ်ကြီးများကိုလည်း လုပ်ကိုင်

ငွေများ အဘယ်မျှလောက်များမည်ကို ချင့်မှန်းသိရှိနိုင်
လေသည်။ ထိုအလုပ်များကို မြန်မာများသာ လုပ်မည်
ဆိုလျှင် ထိုငွေများမှာ မြန်မာပြည်၌သာ ရှိနေမည်ဖြစ်
သောကြောင့် ကုလားကူလီကို ပေးရသည်ထက် တစ်ဆဲ
ရှိ၍ပင် ပေးရစေကာမူ တိုင်းပြည်မှာ မယုတ်မလျှော့
ဆူအိုးကြွယ်ဝလျက်သာ ရှိနေပေလိမ့်မည်။ ဥရောပတိုင်း
၌ ဥရောပတိုင်းသား ကူလီများသာရှိကြ၏။ မြန်မာပြည်
၌ မြန်မာကူလီ မရှိ၊ ကုလားကူလီတွေ မြန်မာငွေကို
အမြဲသယ်ယူ၍ နေကြလေသည်။ အကိုလန်ပြည်၌
နာက် ဖေးသိမ်းသူ၊ တံမြက်လျည်းသူမှုစဉ် နိမ့်ကျသော
အလုပ်များကို လုပ်သူတို့သည် အလုပ်ပြီးသည့်အခါ
သားနားစွာဝတ်ဆင်ကြလျက် ငြင်းတွေ၏အိမ်များမှာ ချို့
ညားစွာနေထိုင်ကြသဖြင့် အလုပ်ပြီးသည့်နာက် ဂဏ်
သရော် ပြည်သူလူကောင်းများဟူ၍ အထိအမှတ်ပြုခြင်း
ခံရလေသည်။

အစောင့်အလုပ်များကိုလည်း မြန်မာလူမျိုးများ
မလုပ်သဖြင့် ကုလားလူမျိုးများ ရကြလေရာ ရုံးများ၌
လုပ်ကြသော ကုလားလူများ၏ အလုပ်များကို မြန်မာ

လူမျိုးများ လုပ်ကြမည်ဆိုလျှင် မြန်မာငွေတွေ အဘယ်
မျှလောက် များပြားစွာ မြန်မာပြည်ထဲမှမထွက်ဘဲနေကြ
မည်ကို အထူးမစဉ်းစားဘဲ သိရှိလေသည်။

အထူးအုံသွေ့ယ်ကောင်းသော အရာမှာ ရွှေတို့
ဘုရားပေါ်၌ ပန်းအိုးရေသစ်လဲခြင်း၊ တံမြက်လျည်း
သုတ်သင်ခြင်းအလုပ်များကိုပင် ကုလားများ လုပ်မေ့
သည်ကိုတွေ့ရှိရခြင်းဖြစ်လေသည်။ ဝမ်းလည်းဝဟူသော
စကားနှင့်ညီစွာ မြန်မာလူမျိုး ဆင်းရဲ့စွမ်းပါးသူများနှင့်
အထူးသင့်လျှော်ပါလျက် ကုလားလူမျိုးကို ထားရခြင်း
သည် အဘယ်အတွက်ကြောင့်ပေနည်းဟူ၍ အကြောင်း
ရှာဖွေ၍ မတွေ့ရပေ။ မြန်မာလူမျိုး ဆင်းရဲ့သူများအား
ထိုအလုပ်မျိုးရှိကြောင်း အစကပင် သိအောင်မပြုဘဲ
ကုလားများကို လွယ်လွယ်ကူကူ ဆွဲ၍ချို့ထားလိုက်ခြင်း
ကြောင့် ထုံးစံဖြစ်၍နေသည်ဟု မှတ်ယူဖွယ်ရှိပေသည်။
ဤသို့ ကုလားများကို အားကိုးနေပါက နောင်မကြာမိ
ဘုရားလူကြီးများပင် ကုလားမဖြစ်ဟူ၍ မည်သူဆိုနိုင်
မည်နည်း။

□ □ □

ထိအလုပ်များမှာ ကုလားလူမျိုးတွေ လုပ်သမျှ
၁၅ ကျပ်စား၊ ၂၀ စား၊ ၂၅ ကျပ်စားအလုပ်ဟူသမျှနှင့်
အခြား ရေသည်၊ ထင်းပေါက်၊ ကူလီအလုပ်ဟူသမျှ
ဖြစ်ကြလေ၏။

ကုန်တိက်ဟူသမျှ၊ မြန်စီပယ်ဟူသမျှ၊ ရုံးဟူ
သမျှ ကုလားလူမျိုးများ လုပ်၍ဖော်သော အလုပ်များ၏
မြန်မာများကိုသော်လည်းကောင်း ထားရမည်။ သို့
မဟုတ် အနှစ်ယတိုင်းသို့ ငွေကြေးပြန်၍မပို့၊ သားမယား
နှင့် မြန်မာပြည်မှာ အတည်တကျဖော်သော ကုလားလူမျိုး
များကိုသာ ထားရမည်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်မှာ များစွာ
ချောင်လည်၍သွားဖို့ ရှိလေသည်။ စာရေးသူသည်
ဟစ်တလာကဲ့သို့သော အာဏာဂိုင်ဖြစ်ချေက ဇက်
ဤနည်းကို စီမံပေးလိမ့်မည်။

ကုလားလူမျိုးများသည် တရှတ်လူမျိုးများလို
ငွေကြေးကိုသုံးစွဲကြချေက မြန်မာပြည်မှာ ဤမျှလောက်
ကျပ်တည်းဖို့ မရှိပေ။ ကုလားလူမျိုးများမှာ အယူသာ
ရှိ၍ အသုံးမရှိကြပေ။ မြန်မာလူမျိုးမှာလည်း အခြားနိုင်ငံ
သို့ သွားရောက်ကာ အမြာက်အမြားရှာဖွေပြီး မြန်မာ

၁၈။ ကုလားနေရာ ပြန်ဟဝ်

ကမ္ဘာပေါ်၌ ငွေကြေးကျပ်တည်းသည်၊ အလုပ်
ရှားပါးသည်ဆိုသော်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာပြည်မှာ
ချောင်လည်အောင်လုပ်ဖို့ရန် များစွာလွယ်ကူလေသည်။
ထိအလုပ်သည် ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားတို့ လက်ထဲ၌
ရှိလေသည်။ ဆင်းရဲသူ ဆင်းရဲသားအားလုံးတို့သည်
နိမ့်ကျသောအလုပ်များကို မရှုက်မကြောက်ကြဘဲ
အထက်ထက်က မလုပ်နဲ့သေးသော အလုပ်အသေးအဖွဲ့
များကို သူ့ထက်ငါး လုပ်ကြမည်ဆိုလျှင် မြန်မာပြည်
ဆန်စပါးအလုပ်ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကြောင့် ဆုတ်ယုတ်သော
ငွေကြေးကို ဖြန်၍ဖြည့်စွက်နိုင်ဖို့ပင် ရှိလေသည်။

ကုလားလူမျိုးများ၏ နေရာ၌ မြန်မာပြည်မှာသာလျှင် ကုလား
တွေလာပြီး ယူချင်တိုင်းယူ၍ နေကြလေသည်။ တရာ်
လူမျိုးလက်ဝယ်ရှိသောငွေမှာ မြန်မာငွေပင် ဖြစ်လေ
သည်။ ကုလား၏ ခါးထဲသို့ရောက်သော် မြန်မာငွေ
မဟုတ်တော့ပေ။

ကုလားလူမျိုး ဝတ်လုံး၊ ဘရေးလခကြီး ရသူ
များသော်မှ အပေါ်ဆုံးဖြစ်သော အမဲချေးသို့ ဉာဏ်အော်
မော်တော်ကားနှင့် ကိုယ်တိုင်သွားပြီး တစ်ပုံဆယ်ပြား
ဆိုသည့် အမဲသားနှင့် တစ်ပါတ်သာတစ်ပါ ကြက်သွန်များ
ကို ဝယ်ကြလေသည်။ ကုလားလူမျိုးသည် အောက်ခြေ
သိမ်း အကုန်ယူ၍နေလေသည်။ နောင်ဆယ်နှစ်ခုနဲ့ ဤ
ကဲ့သို့နေလျှင် မြန်မာတွေ လူဘဝမှ လျှောကျရန်သာ
ရှိပေတော်၏။

သို့ဖြစ်လေရာ မြန်မာပြည်၌ အလုပ်မရှိသူ
ဟူသမျှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်အတွက်မဟုတ်လျှင် တိုင်းကျိုး
ပြည်ကျိုးဟု သဘောထားကာ ကုလားလူမျိုးတို့လုပ်
သော အလုပ်ဟူသမျှကို မိမိတို့လက်သို့ ပြန်၍ရောက်
အောင် နာ်ကုလားလူမျိုးများ လွယ်ကူစွာဝင်ခြုံးမရ
အောင် အရေးတကြီး ကြိုးစားအပ်ကြလေသည်။

ပြည့်မှန်မှုနှင့်
ပြည့်မှန်မှုနှင့်

ကုလားလူမျိုးများ၏ နေရာခြား မြန်မာပြည်မှာသာလျှင် ကုလား
တွေလာပြီး ယူချင်တိုင်းယူ၍ နေကြလေသည်။ တရာတ
လူမျိုးလက်ဝယ်ရှိသောငွေမှာ မြန်မာငွေပင် ဖြစ်လေ
သည်။ ကုလား၏ ခါးထဲသို့ရောက်သော် မြန်မာငွေ
မဟုတ်တော့ပေါ့။

ကုလားလူမျိုး ဝတ်လုံး၊ စာရေးလခကြီး ရသူ
များသော်မှာ အပေါ်ဆုံးဖြစ်သော အမဲဒေါးသို့ ညာနေအခါ
မော်တော်ကားနှင့် ကိုယ်တိုင်သွားပြီး တစ်ပုံဆယ်ပြား
ဆိုသည့် အမဲသားနှင့် တစ်ပိဿာတစ်ပဲ ကြက်သွန်များ
ကို ဝယ်ကြလေသည်။ ကုလားလူမျိုးသည် အောက်ခြေ
သိမ်း အကုန်ယူ၍နေလေသည်။ နောင်ဆယ်နှစ်ခုနဲ့ ဤ
ကဲ့သို့နေလျှင် မြန်မာတွေ လူဘဝမှ လျောကျရန်သာ
ရှိပေတော့၏။

သို့ဖြစ်လေရာ မြန်မာပြည်၌ အလုပ်မရှိအူ
ဟူသမျှ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်အတွက်မဟုတ်လျှင် တိုင်းကျိုး
ပြည်ကျိုးဟု သဘောထားကာ ကုလားလူမျိုးတို့လုပ်
သော အလုပ်ဟူသမျှကို မိမိတို့လက်သို့ ပြန်၍ရောက်
အောင် နောင်ကုလားလူမျိုးများ လွယ်ကူစွာဝင်ခွဲ့မရ
အောင် အရေးတကြီး ကြိုးစားအပ်ကြလေသည်။

